

महाराष्ट्र विधानसभा
तिसरे अधिवेशन, २०२२
तारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी

सोमवार, दिनांक २२ ऑगस्ट, २०२२ / श्रावण ३१, १९४४ (शके)

(१) मुख्यमंत्री	}	यांचे प्रभारी विभाग
(२) उप मुख्यमंत्री		
(३) उच्च व तंत्रशिक्षण, संसदीय कार्ये मंत्री		
(४) पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री		
(५) अन्न व औषध प्रशासन मंत्री		
(६) अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण मंत्री		
(७) शालेय शिक्षण मंत्री		
(८) पर्यटन मंत्री		

प्रश्नांची एकूण संख्या - ६२

शासकीय औषधनिर्माणशास्त्र महाविद्यालय, औरंगाबाद येथील संशोधक मार्गदर्शकांच्या रिक्त जागांबाबत

(१) * ४६०६६ श्री.संजय शिरसाट (औरंगाबाद पश्चिम) : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठांतर्गत शासकीय औषधनिर्माणशास्त्र महाविद्यालय, औरंगाबाद या संशोधन केंद्रामध्ये संशोधक मार्गदर्शकांच्या ४१ रिक्त जागांची यादी विद्यापीठाने प्रदर्शित केल्यानंतर दिनांक ०५ फेब्रुवारी, २०२२ रोजी वा त्या सुमारास झालेल्या मुलाखतीत विद्यार्थी पात्र झाले आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, मुलाखतीत विद्यार्थी पात्र ठरल्यानंतर प्राचार्य, औषधनिर्माणशास्त्र, महाविद्यालय, औरंगाबाद यांनी दिनांक १५ फेब्रुवारी, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास सदर पदासाठी केवळ ७ जागा रिक्त असल्याची माहिती दिली, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या प्रकरणी पात्र विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक व आर्थिक नुकसान टाळण्यासंदर्भात तसेच संबंधित दोषींवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत (दादा) पाटील : (१) हे अंशतः खरे आहे.

शासकीय औषधनिर्माणशास्त्र महाविद्यालय, औरंगाबाद येथील संशोधन केंद्राला विद्यापीठाने मान्यता देताना प्रवेश क्षमतेची अट फक्त १० विद्यार्थ्यांना दिली असतानाही सदर महाविद्यालयाने संशोधन केंद्रात कार्यरत असलेल्या ८ संशोधक मार्गदर्शकांकडील एकूण ४४ जागा रिक्त असल्याचे विद्यापीठास कळविले होते. सदर जागा लक्षात घेऊन विद्यापीठाने पात्र विद्यार्थ्यांची गुणवत्ता यादी तयार केली होती.

(२) होय, हे खरे आहे.

महाविद्यालयाने एकूण रिक्त जागेच्या प्रमाणात पात्र विद्यार्थ्यांची शिफारस विद्यापीठाकडे न करता संशोधन केंद्राच्या प्रवेश क्षमतेच्या रिक्त असलेल्या म्हणजे फक्त ७ विद्यार्थ्यांची शिफारस करून नामनिर्देशन पाठविण्यात आले होते.

(३) महाविद्यालयातील संशोधन केंद्रात उपलब्ध असलेल्या संशोधक मार्गदर्शक व इतर भौतिक सुविधा यांच्या प्रमाणात संशोधन केंद्राची प्रवेश क्षमता वाढवून देण्यासंदर्भात प्राचार्यांच्या पत्रानंतर, विद्यापीठाने सदर महाविद्यालयाच्या संशोधन केंद्राच्या वाढीव प्रवेश क्षमतेस मान्यता देऊन सर्व पात्र विद्यार्थ्यांना पी.एच.डी.साठी प्रवेश देण्यात आलेला आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

रायगड जिल्हयातील पाणी टंचाई दूर करण्याबाबत

(२) * ४४६८५ श्री.प्रशांत ठाकूर (पनवेल), श्री.समीर कुणावार (हिगणघाट), श्री.महेश बालदी (उरण), अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), श्रीमती मनिषा चौधरी (दहिसर), श्री.अमित साटम (अंधेरी पश्चिम) : सन्माननीय पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) रायगड जिल्हयात पाणी टंचाईची तीव्रता दिवसेंदिवस वाढत असल्याने माहे मे, २०२२ अखेर २६४ गावे तसेच वाड्यांवर ३३ टँकरने पाणीपुरवठा केला जात असून सुमारे ५८ हजार नागरिकांना टँकरचे अशुद्ध पाणी प्यावे लागत असल्यामुळे नागरिकांच्या आरोग्याला धोका निर्माण झाला असल्याचे माहे जून, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, यावर्षी जिल्हयात १ हजार ९२५ संभाव्य पाणी टंचाईग्रस्त गावे व वाड्यांच्या पाणी टंचाई निवारणासाठी सुमारे रु.९ कोटी ९४ लाखाचा पाणी टंचाई आराखडा तयार करण्यात आला असून मागील वर्षी ११ कोटी ३९ लाख रूपयांचा आराखडा तयार करण्यात आला होता, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, प्रशासनाच्या दुर्लक्षामुळे पाणी टंचाई आराखडा तयार करून सुद्धा दरवर्षी रायगड जिल्हयात पाणी टंचाईग्रस्त गावांची व वाड्यांची संख्या वाढत असल्याने नागरिकांना पाणी टंचाईला सामोरे जावे लागत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून रायगड जिल्हयातील गावे व वाड्या पाणी टंचाई मुक्त करण्याबाबत तसेच नियमित पाणी पुरवठा होण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गुलाबराव पाटील : (१) नाही,

जिल्ह्यात टँकरने अशुद्ध पाणी पुरवठा केल्याची कोणतीही तक्रार प्राप्त झालेली नाही.

(२) होय.

(३) नाही,

गत वर्षीच्या तुलनेने यावर्षी टंचाई ग्रस्त गावे व वाड्यांची संख्या कमी झालेली आहे. तरी टंचाईग्रस्त भागात तेथील लोकसंख्येनुसार व आवश्यकतेनुसार पाणी पुरवठा करण्यात आलेला आहे.

(४) रायगड जिल्ह्यातील गावे व वाड्यांना नियमित पाणी पुरवठा करण्यासाठी जल जीवन मिशन अंतर्गत १०७० नळ पाणी पुरवठा योजना मंजूर करण्यात आल्या असून त्यापैकी ४५९ योजनांचा कार्यारंभ आदेश झाला असून, ३९७ योजना प्रगती पथावर आहेत. तसेच रायगड जिल्ह्यात सन २०२२ च्या उन्हाळ्यात नागरिकांना पाणी पुरवठा मुबलक होण्यासाठी दि. १९.०६.२०२२ अखेर ३७ टँकरद्वारे ५८ गावे व २४५ वाड्या असे एकूण ३०३ ठिकाणी प्रत्यक्षात टँकरद्वारे पाणी पुरवठा करण्यात आलेला आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

बीड जिल्ह्यात टँकरने पाणी पुरवठा करण्याच्या कामात झालेली अनियमितता

(३) * ४७२०३ श्री.संदिप क्षिरसागर (बीड) : सन्माननीय पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) बीड जिल्ह्यामध्ये सन २०१७ ते २०२१ या कालावधीसाठी टँकरद्वारे पाणी पुरवठा करण्याचे कंत्राट वतन ट्रान्सपोर्ट, लातूर यांना देण्यात आले होते, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, याप्रकरणी पंचायत समितीस्तरावर लॉगबुकमध्ये चुकीच्या नोंदी करणे, जीपीआरएस बंद ठेवणे, टँकरला बनावट नंबरप्लेट लावणे व टँकरने एकदा पाणी पुरवठा करून लॉगबुकमध्ये तीनदा केल्याचे दर्शवून कंत्राटदार व शासकीय अधिकारी यांनी आर्थिक लूट केल्याच्या तक्रारी नागरिकांनी शासनाकडे केल्या आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, या प्रकरणी स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी जिल्हाधिकारी, बीड यांना दिनांक ७ नोव्हेंबर, २०२१, मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, बीड यांना दिनांक २० डिसेंबर, २०२१, सचिव, पाणीपुरवठा व स्वच्छता विभाग, मंत्रालय यांना तसेच मा.पाणीपुरवठा राज्यमंत्री यांना दिनांक २१ डिसेंबर, २०२१ रोजी पत्र व निवेदने देऊन याबाबत चौकशी करण्यात यावी व तोपर्यंत संबंधित कंत्राटदाराची देयके अदा न करण्याची मागणी केली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी चौकशी करून कंत्राटदार व संबंधित दोषी अधिकाऱ्यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गुलाबराव पाटील : (१) अंशतः खरे आहे.

जिल्हाधिकारी, बीड यांनी वतन ट्रान्सपोर्ट, लातूर यांच्या सोबत सन २०१९ या वर्षात दिनांक ३१.०१.२०१९ रोजी व सन २०२० या वर्षाकरिता दिनांक ०८.०६.२०२० या कालावधीपासून करार करण्यात आलेला आहे. त्यानुसार संबंधित ठेकेदाराला कार्यारंभ आदेश देण्यात आलेले आहेत व त्याची मुदत दिनांक २० जून, २०२१ पर्यंत होती.

(२) अंशतः खरे आहे.

सन २०१९-२० या वर्षात तक्रार प्राप्त झालेली असून सदर तक्रारीच्या अनुषंगाने चौकशी करण्यात आलेली आहे.

(३) होय,

(४) दिनांक ०७.११.२०२२ रोजीच्या तक्रारीच्या अनुषंगाने क्षेत्रीय कार्यालयाकडून शासनास अहवाल प्राप्त झालेला असून यावर छाननीअंती शासनस्तरावर आवश्यक ती कार्यवाही करण्यात येत आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

दाभोन (ता.डहाणू, जि.पालघर) गावातील कांदोलपाड्यात निर्माण झालेली पाणी टंचाई

(४) * ४५२३८ कॅप्टन आर. सेल्वन (सायन-कोळीवाडा), अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), श्री.पराग शाह (घाटकोपर पूर्व), अॅड.पराग अळवणी (विलेपार्ले), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.सुरेश वरपुडकर (पाथरी), श्रीमती सुलभा खोडके (अमरावती), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.अमित इनक (रिसोड), श्री.प्रशांत ठाकूर (पनवेल), श्रीमती मनिषा चौधरी (दहिसर), श्री.राणाजगजीतसिंह पाटील (तुळजापूर) : सन्माननीय पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) दाभोन (ता.डहाणू, जि.पालघर) गावातील कांदोलपाड्यात पाणीटंचाईचा गंभीर प्रश्न निर्माण झाला असून गावातील महिलांना पाण्यासाठी एक ते दीड किलोमीटर पर्यंतची पायपीट करावी लागत असल्याचे माहे मे, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर गावातील हातपंप नादुरुस्त असून पाण्याच्या टाकीत पाणी नसणे तसेच कुपनलिकाही नसल्याने गावातील नागरीकांना पाणी टंचाईला सामोरे जावे लागत असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, शासनाने ठक्कर बाप्पा योजनेतून सन २०१७-१८ मध्ये सौर ऊर्जेवर आधारीत नळ पाणी पुरवठा योजना सुरु केली परंतु गत तीन वर्षांपासून त्याची देखील अंमलबजावणी होत नसल्याचे निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून दाभोन गावातील पाण्याची समस्या सोडवण्यासाठी ठक्कर बाप्पा पाणी पुरवठा योजना तात्काळ कार्यान्वित करण्याच्या दृष्टीने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गुलाबराव पाटील : (१) नाही.

(२) नाही,

सदर गावातील हातपंप सुस्थितीत आहेत.

(३) व (४) अंशतः खरे आहे.

ठक्करबाप्पा योजनेतून सन २०१७-१८ मध्ये सौर ऊर्जेवर आधारीत नळ पाणी पुरवठा योजना कार्यान्वित करण्यात आली होती. परंतु या योजनेची उद्भव विंधन विहीर खचल्याने व सौर मोटार पंप विंधन विहीरीत अडकल्याने, ही योजना बंदहोती. परंतु पर्यायी विंधन विहीरीवर नवीन मोटार बसवून योजना सुरु करण्यात आलेली आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

टेंभी (ता.महागांव, जि.यवतमाळ) येथील सावित्रीबाई फुले कन्या विद्यालय आणि नवभारत प्राथमिक शाळेत मध्यान्ह भोजनामध्ये प्लास्टिकचा तांदूळ आढळून आल्याबाबत

(५) * ४६८२१ श्री.नामदेव ससाणे (उमरखेड) : सन्माननीय अन्न व औषध प्रशासन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) टेंभी (ता.महागांव, जि.यवतमाळ) येथील जिल्हा परिषदेच्या सावित्रीबाई फुले कन्या विद्यालय आणि नवभारत प्राथमिक शाळेत मध्यान्ह भोजनामध्ये प्लास्टिकचा तांदूळ देण्यात आल्याचे माहे मार्च, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या प्रकरणी तांदूळ तपासणीकरिता अन्न व औषध प्रशासन विभागाकडे पाठविण्यात आला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदरचा अहवाल शासनास प्राप्त झाला आहे काय, त्यात काय आढळून आले व त्यानुसार संबंधितांविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. संजय राठोड : (१) हे खरे नाही.

(२), (३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

कोरोनामुळे दोन्ही पालकांचे निधन झालेल्या विद्यार्थ्यांचे पदवी वा पदव्युत्तरपर्यंतचे शिक्षण शुल्क माफ करण्याबाबत

(६) * ४७८८८ श्री.शिरीष चौधरी (रावेर), श्रीमती सुलभा खोडके (अमरावती), श्री.सुरेश वरपुडकर (पाथरी), श्री.अमित झनक (रिसोड), श्री.नानाभाऊ पटोले (साकोली), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी) : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कोरोनामुळे ज्या विद्यार्थी/ विद्यार्थिनींच्या दोन्ही पालकांचे निधन झाले अशा विद्यार्थ्यांचे पदवी वा पदव्युत्तरपर्यंतचे शिक्षण पूर्ण होईपर्यंतचे संपूर्ण शुल्क माफ करण्याचा निर्णय राज्यशासनाने घेवूनही विद्यापीठांशी संलग्न महाविद्यालयांनी

लाभार्थी पाल्यांना शुल्कामध्ये कोणतीही सवलत दिली नसल्याचे माहे मे, २०२२ रोजी मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शुल्क न भरल्याने परिक्षेकरीता विद्यार्थ्यांची अडवणूक केली जात आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून शुल्क माफ करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत (दादा) पाटील : (१) हे खरे नाही.

शासनाने दि.३० जून,२०२१ रोजीच्या पत्रान्वये राज्यातील सर्व अकृषी विद्यापीठांना कोव्हिड-१९ च्या प्रादुर्भावामुळे ज्या विद्यार्थ्यांचे/विद्यार्थिनींचे आई/वडील/पालक मयत झाले असतील अशा विद्यार्थ्यांचे/विद्यार्थिनींचे पदवी/पदव्युत्तर पर्यंतचे शिक्षण पूर्ण होईपर्यंतची संपूर्ण फी माफ करण्याबाबत निर्देश देण्यात आले आहेत. त्यानुसार विद्यापीठांनी सर्व संलग्नित महाविद्यालयांना परिपत्रकांन्वये कळविले असून पात्र विद्यार्थ्यांना त्याचा लाभ देण्यात आलेला आहे.

(२) हे खरे नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

बोईसर (जि.पालघर) येथील सुर्या नदीपात्रात मासेमारीसाठी जिलेटीन काडतुस तसेच घातक औषधांचा वापर होत असल्याबाबत

(७) * ४६२८१ श्री.राजेश रघुनाथ पाटील (बोईसर), श्री.क्षितीज ठाकूर (नालासोपारा), श्री.हितेंद्र ठाकूर (वसई), श्री.विनोद निकोले (डहाणू) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) बोईसर पुर्व (जि.पालघर) येथील सुर्या नदीपात्रात मासेमारीसाठी जिलेटीन काडतुसांचा तसेच घातक औषधांचा वापर करण्यात येत असल्याने मासे व इतर जलचर मृत्युमुखी पडत असून मासवण गावच्या हद्दीतील दुर्मिळ पाणमांजराचाही जीव धोक्यात आल्याचे माहे मे, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने नदीपात्रात जिलेटीन काडतुस व इतर घातक औषधांचा वापर करून मासेमारी करणाऱ्यांवर कारवाई करणे तसेच सुर्या नदी प्रदुषणमुक्त करून नदीतील जलचरांचा नैसर्गिक अधिवास टिकून राहण्याच्या दृष्टीने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे : (१) सहाय्यक आयुक्त मत्स्यव्यवसाय, ठाणे -पालघर यांचे अहवालानुसार सुर्या नदीपात्रात मासेमारीसाठी जिलेटीन काडतुसांचा तसेच घातक औषधांचा वापर केल्याने लाखोंच्या संख्येने मासे व सुक्ष्म जीव मृत्युमुखी पडत असल्याबाबतची तक्रार कोणत्याही मच्छीमार सहकारी संघटना अथवा मच्छीमारांकडून त्यांच्या कार्यालयास प्राप्त झालेली नाही.

परिक्षेत्र वन अधिकारी, पालघर यांनी माहे मे २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान मासवण गावाच्या हद्दीत दुर्मिळ पाणमांजराचा जीव धोक्यात आल्याचे निदर्शनास आले नसल्याचे कळविले आहे.

तसेच माहे मे, २०२२ मध्ये वा त्या दरम्यान सुर्यानदी पात्रात मासेमारीसाठी जिलेटीन काडतुसांचा तसेच औषधांचा वापर करून मासेमारी करण्याबाबतची तक्रार म.प्र.नि.मंडळाकडे प्राप्त झालेली नाही.

(२) व (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात विशेषतः भिवंडी तालुक्यातील आदिवासी पाड्यांवर पाणीटंचाई निर्माण झाल्याबाबत

(८) * ४७३७६ श्री.शांताराम मोरे (भिवंडी ग्रामीण), श्री.हिरामण खोसकर (इगतपूरी), श्री.सुरेश वरपुडकर (पाथरी), श्रीमती प्रतिभा धानोरकर (वरोरा), श्री.अमित इनक (रिसोड), श्री.नानाभाऊ पटोले (साकोली), श्रीमती सुलभा खोडके (अमरावती), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.विकास ठाकरे (नागपूर पश्चिम), श्री.संग्राम थोपटे (भोर), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.संजय जगताप (पुरंदर), श्री.जितेश अंतापूरकर (देगलूर), श्री.प्रशांत ठाकूर (पनवेल), श्री.समीर कुणावार (हिंगणघाट), श्री.महेश बालदी (उरण), श्रीमती मनिषा चौधरी (दहिसर), श्री.अमित साटम (अंधेरी पश्चिम) : सन्माननीय पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील विशेषतः भिवंडी तालुक्यातील ग्रामीण भागातील अनेक आदिवासी पाड्यांमध्ये पाणीटंचाईची समस्या निर्माण झाली असून आदिवासी बांधवांना खड्ड्यातील गढूळ व पिण्यास अयोग्य पाणी पुरवठा होत आहे तसेच पाण्यासाठी दऱ्याखोऱ्यात दूर जाऊन पाणी आणावे लागत असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या तालुक्यातील पाणी टंचाईच्या समस्येकडे शासकीय यंत्रणा दुर्लक्ष करित असल्याने दरवर्षी भिवंडीतील सुमारे ४० ते ४५ व राज्यातील अनेक गाव-पाड्यांमध्ये पिण्याच्या पाण्याची टंचाई निर्माण होत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने राज्यातील सर्वच आदिवासी पाड्यातील पाणीटंचाईचा आढावा घेऊन कायमस्वरूपी पाणीपुरवठा करण्याच्यादृष्टीने भिवंडी व राज्यातील इतर तालुक्यातील ग्रामीण पाणी पुरवठा विभागाकडून कोणती उपाययोजना वा कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गुलाबराव पाटील : (१) नाही

(२) अंशतः खरे आहे.

भिवंडी तालुका वगळता राज्यातील अनेक गाव-पाड्यांमध्ये पाण्याची टंचाई निर्माण झाली होती.

(३) भिवंडी तसेच राज्यातील इतर तालुक्यामध्ये जल जीवन मिशन कार्यक्रमांतर्गत सन २०२१-२२, २०२२-२३ व २०२३-२४ पर्यंत तालुक्यातील सर्व गाव / पाड्यांना पिण्याच्या पाण्याची सोय करण्यासाठी कृती आराखडा तयार करण्यात आला आहे. त्यानुषंगाने कार्यवाही सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

कोतवली (ता. खेड, जि. रत्नागिरी) येथील in-Situ तंत्रज्ञानाद्वारे राबविण्यात येणाऱ्या सांडपाणी प्रक्रिया प्रकल्पाचे काम प्रलंबित असल्याबाबत

(९) * ४४८८१ श्री.भास्कर जाधव (गुहागर) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कोतवली (ता. खेड, जि. रत्नागिरी) येथील वशिष्ठी नदीच्या पुनरुज्जीवनासाठी in-Situ तंत्रज्ञानाद्वारे सांडपाणी प्रक्रिया प्रकल्पाचे काम दिनांक २ मार्च, २०१९ रोजी मे. टेक्नोग्रीन इनव्हायरमेंटल सोल्युशन्स, पुणे यांना देण्यात आले होते, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर प्रकल्प दोन महिन्यांत पूर्ण करण्याचे आश्वासन मा.पर्यावरण मंत्री महोदयांनी दिनांक ४ मार्च, २०२२ रोजी दिले होते, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, आश्वासनानुसार प्रकल्पाचे काम लवकरात लवकर पूर्ण करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली तसेच विहित कालावधीत काम पूर्ण न करणाऱ्यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे : (१) होय.

(२) मे.टेकनोग्रीन इनव्हायरमेंटल सोल्युशन्स, पुणे यांनी सदर प्रकल्प दोन महिन्यात पूर्ण करण्याचे आश्वासन दिले होते.

(३) मे. टेकनोग्रीन इनव्हायरमेंटल सोल्युशन्स, पुणे यांनी जून, २०२२ च्या पहिल्या आठवड्यापासून प्रकल्प कार्यान्वित झालेला असल्याचे महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळास कळविले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबईतील अॅपवर आधारित टॅक्सींवर राज्य शासनाचे नियंत्रण आणण्याबाबत

(१०) * ४४५९८ अॅड.पराग अळवणी (विलेपार्ले), कॅप्टन आर. सेल्वन (सायन-कोळीवाडा), श्री.पराग शाह (घाटकोपर पूर्व), अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), श्री.अमित साटम (अंधेरी पश्चिम), श्री.प्रशांत ठाकूर (पनवेल), श्रीमती मनिषा चौधरी (दहिसर), श्री.कालीदास कोळंबकर (वडाळा), श्री.सुनिल प्रभू (दिंडोशी), श्री.रविंद्र वायकर (जोगेश्वरी पूर्व), श्री.मिहीर कोटेचा (मुलुंड) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईत अॅपवर आधारित टॅक्सी व रिक्शा कंपन्यांद्वारे मनमानी पध्दतीने भाडे आकारणी होत असल्याचे माहे मे, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या भाडेवाढी संदर्भात अनेकदा तक्रारी प्राप्त होवूनही परिवहन विभागाकडून यासंदर्भात कोणतीही कारवाई केली जात नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, अशा टॅक्सी व रिक्शा भाडेवाढीवर नियंत्रण आणणे तसेच दर निश्चितीवर शासनाचा अंकुश ठेवण्यासंदर्भात परिवहन विभाग व मुंबई महानगर प्रदेश परिवहन प्राधिकरणाद्वारे कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे : (१) दिनांक १२.०५.२०२२ रोजी दैनिक महाराष्ट्र टाईम्समध्ये “हाल इथले संपत नाहीत, परिवहन कार्यालयासह, अॅपवर आधारित टॅक्सीविरोधात असंतोष” या शिर्षकाची बातमी प्रसिध्द झाली होती.

(२) परिवहन विभागास प्राप्त होणाऱ्या तक्रारीनुसार नियमितपणे कारवाई केली जाते.

(३) याबाबत केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक तत्वानुसार मा. उच्च न्यायालयाने दिलेल्या आदेशाप्रमाणे मुंबई महानगर प्रदेश परिवहन प्राधिकरणाकडून नियंत्रण केले जात आहे. याबाबत मा.सर्वोच्च न्यायालयामध्ये स्पेशल लिव्ह पिटीशन क्र.५७०५/२०२२ दाखल असून प्रकरण न्यायप्रविष्ट आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

पालघर जिल्ह्यातील जिल्हा परिषद शाळेतील वर्गखोल्या धोकादायक असल्याबाबत

(११) * ४६२१६ श्री.विनोद निकोले (डहाणू), श्री.हितेंद्र ठाकूर (वसई), श्री.क्षितीज ठाकूर (नालासोपारा), श्री.राजेश रघुनाथ पाटील (बोईसर), श्री.श्रीनिवास वनगा (पालघर) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पालघर जिल्ह्यात ८ तालुक्यातील जिल्हा परिषदेच्या एकूण २ हजार १३० शाळांपैकी पाच तालुक्यातील ६० शाळांमधील १०२ वर्ग खोल्या अत्यंत धोकादायक अवस्थेत असल्याचे दिनांक २८ मे, २०२२ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, डहाणू तालुक्यात १३ शाळांमध्ये २२ वर्गखोल्या, तलासरी तालुक्यात १२ शाळांमध्ये २० वर्गखोल्या, विक्रमगड तालुक्यात ०२ शाळांमध्ये ०२ वर्गखोल्या, वाडा तालुक्यात १४ शाळांमध्ये २० वर्गखोल्या, वसई तालुक्यात सर्वाधिक १९ शाळांमध्ये ३८ वर्गखोल्या धोकादायक असल्याचे तसेच चिंचणी जिल्हापरिषदेच्या शाळेचे बांधकाम अतिशय निकृष्ट दर्जाचे होत असल्याचे दिनांक २४ मे, २०२२ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त नमूद वर्ग खोल्यांच्या छताला तडे गेलेले असणे, वारा व पावसामुळे छतांचे तुकडे वर्गामध्ये पडत असल्याने विद्यार्थ्यांच्या जीवाला धोका निर्माण झाला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, पालघर जिल्हयातील सर्व जिल्हा परिषदेच्या शाळांची शासनाने पाहणी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले त्यानुसार सर्व धोकादायक शाळांतील खोल्यांची दुरुस्ती करणे तसेच चिंचणी जि.प.शाळेचे निकृष्ट बांधकाम करणाऱ्या ठेकेदारांवर कारवाई करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिपक केसरकर : (१) होय.

(२) अंशतः खरे आहे.

(३) हे खरे नाही.

(४) पालघर जिल्ह्यात जिल्हा परिषदेच्या एकूण २१३० शाळांपैकी जिल्हा परिषदेच्या ६० शाळांमधील मोडकळीस आलेल्या १०२ वर्गखोल्यांचे निर्लेखन करण्याबाबतची कार्यवाही सुरु आहे. तसेच धोकादायक इमारत/वर्गखोल्यांचा वापर अध्यापनाकरीता करण्यात येऊ नये याबाबतच्या सूचना संबंधित गटशिक्षणाधिकारी यांना देण्यात आल्या आहेत.

जिल्हा परिषद शाळा, चिंचणी येथील शाळेच्या दुरुस्तीस जिल्हा वार्षिक योजना सन २०२०-२१ मध्ये प्रशासकीय मान्यता देऊन दुरुस्तीचे कामकाज सुरु करण्यात आले आहे. सदर शाळेच्या बांधकामातील विटांचे २ कॉलम हलत असल्याने ते पाडण्यात आले असून संबंधित ठेकेदार व कनिष्ठ अभियंता यांना कारणे दाखवा नोटीस देण्यात आली आहे. सद्यस्थितीत दुरुस्तीचे काम पूर्णत्वास आले आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबईतील जुहू येथील मे.गुर्मींग एन्टरप्राईस प्रा.लि.या कंपनीमध्ये बनावट सौंदर्य प्रसाधने तयार केली जात असल्याबाबत

(१२) * ४६२३० श्री.योगेश सागर (चारकोप), श्री.रविंद्र वायकर (जोगेश्वरी पूर्व) : सन्माननीय अन्न व औषध प्रशासन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईतील जुहू येथील मे.गुर्मींग एन्टरप्राईस प्रा.लि.या कंपनीमध्ये बनावट सौंदर्य प्रसाधने तयार केली जात असल्याचे निदर्शनास आल्यामुळे अन्न व औषध प्रशासन गुप्तवार्ता विभागाने दिनांक २७ मे, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास धाड टाकून बनावट सौंदर्य प्रसाधनाचा साठा जप्त केला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यानुसार संबंधितांविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. संजय राठोड : (१) हे खरे आहे.

(२) अन्न व औषध प्रशासनामार्फत दिनांक २४ मे, २०२२ रोजी मे. गुर्मींग एन्टरप्राईज प्रा. लि. जुहू, मुंबई या कंपनीमध्ये विनापरवाना व बनावट सौंदर्य प्रसाधनाचे उत्पादन होत असल्याचे आढळून आल्याने जप्तीची कारवाई करण्यात आली होती. सदर ठिकाणी विनापरवाना व बनावट सौंदर्य प्रसाधनाचा साठा, कच्चा माल व उत्पादन उपकरणे इत्यादि साहित्य

उपलब्ध असून शाम्पू, कंडीशनर इत्यादि सौंदर्य प्रसाधने उत्पादन करत असल्याचे आढळून आले. या प्रकरणात औषधे व सौंदर्य प्रसाधने कायदा, १९४० च्या कलम १८(c) व १७ (D)(d) चे उल्लंघन होत असल्याचे निदर्शनास आल्याने उपलब्ध साठ्यातून चाचणी विश्लेषणासाठी ०५ नमुने घेण्यात आले आहेत व रु.२२,३१,४२१/- चा मुद्देमाल जप्त करण्यात आलेला आहे. सदर प्रकरणी पुढील तपास करण्यात येत असून घेण्यात आलेल्या नमुन्याचे विश्लेषण अहवाल शासकीय विश्लेषकाकडून प्राप्त होताच मे. गुर्मींग एन्टरप्राईज प्रा.लि.जुहू, मुंबई व संबंधिताविरुद्ध औषधे सौंदर्य प्रसाधने कायदा १९४० अंतर्गत तरतुदीनुसार कायदेशीर कारवाई घेण्यात येईल.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

पुणे येथील खडकवासला धरणाच्या जलाशयात रसायनयुक्त व मैला मिश्रित

सांडपाणी सोडण्यात येत असल्याबाबत

(१३) * ४४७८९ श्री.भिमराव तापकीर (खडकवासला) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पुणे येथील खडकवासला धरणाच्या जलाशयात विना प्रक्रिया घरगुती सांडपाणी तसेच रसायनयुक्त पाणी सोडण्यात येत असल्याचे माहे एप्रिल, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, दुषित पाण्याच्या वापरामुळे परिसरातील नागरिक, प्राणी, वनस्पती तसेच पक्षी यांच्यावर विपरीत परिणाम होत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यानुसार खडकवासला धरणात प्रदुषित पाणी सोडणाऱ्यांवर तसेच असे प्रदुषण रोखण्यास अपयशी ठरणाऱ्या शासकीय यंत्रणेवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे : (१) अंशतः खरे आहे.

(२) जिल्हा आरोग्य अधिकारी जिल्हा परिषद, पुणे यांच्या दिनांक ०८.०८.२०२२ व जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी, पुणे यांच्या दिनांक १३.०८.२०२२ रोजीच्या अहवालानुसार त्यांच्या कार्यालयास अशा प्रकारची बाब निदर्शनास आलेली नाही असे कळविले आहे.

(३) खडकवासला जलाशय परिसरात हवेली तालुक्यामधील मौजे गोन्हे खुर्द, गोन्हे बु., मालखेड, खानापूर, डोणजे, कुडजे, मांडवी खुर्द, मांडवी बु., सांगरुन या गावांमधून निर्माण होणारे घरगुती सांडपाणी तसेच काही प्रमाणात घरगुती घनकचरा विनाप्रक्रिया खडकवासला धरणामध्ये जातो. या अनुषंगाने म.प्र.नि. मंडळाने मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद पुणे यांना वेळोवेळी योग्य ती कार्यवाही करण्याचे निर्देश दिले आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

कोल्हापूर जिल्हयातील राज्य परिवहन महामंडळाच्या पात्र चालक व वाहकांना नियुक्ती पत्र देण्याबाबत

(१४) * ४७९२६ श्री.प्रकाश आबिटकर (राधानगरी) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्य परिवहन महामंडळामार्फत राज्यात सन २०१९ मध्ये घेण्यात आलेल्या दुष्काळग्रस्त भागातील भरतीमध्ये कोल्हापूर जिल्हयातील प्रशिक्षण पूर्ण झालेल्या पात्र चालक तथा वाहक उमेदवारांना अदयापही नियुक्ती आदेश देण्यात आले नसल्याचे माहे जून, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर भरतीमध्ये कोल्हापूर जिल्हयातील २०८ पात्र उमेदवारांपैकी चालक उमेदवारांनी ४८ दिवसांचे व वाहक उमेदवारांनी १५ दिवसांचे प्रशिक्षण पूर्ण करूनही त्यांना अद्यापि नियुक्ती पत्र देण्यात आलेले नाही, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, या सर्व उमेदवारांना त्वरीत नियुक्तीपत्रे देण्याची मागणी लोकप्रतिनिधी यांनी मा.परिवहन मंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांचेकडे लेखी निवेदनाव्दारे दिनांक १७ मे, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास केली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे : (१), (२), (३) व (४) कोविड २०१९ बाबतचे निर्बंध तसेच रा.प. महामंडळातील कर्मचा-यांच्या संपामुळे प्रवासी वाहतूक अंशतः सुरु होती. तसेच प्रवाशांचाही अल्प प्रतिसाद असल्याने त्याचा परिणाम महामंडळाच्या उत्पन्नावर झालेला आहे. त्यामुळे आर्थिक काटकसरीच्या अनुषंगाने मंत्रीमंडळ उपसमितीच्या शिफारशीनुसार दि.२८.१०.२०२१ रोजीच्या मा.संचालक मंडळाच्या बैठकीत भरती प्रक्रिया आहे त्या टप्प्यावर स्थगित करण्याबाबतचा निर्णय झाल्याने सरळसेवा भरती सन २०१९ अंतर्गत निवड झालेल्या उमेदवारांना नियुक्ती देण्याची कार्यवाही स्थगित ठेवण्यात आलेली आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

उस्मानाबाद शहरातील बस स्थानकाची झालेली दुरवस्था

(१५) * ४६६१३ श्री.राणाजगजीतसिंह पाटील (तुळजापूर) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) उस्मानाबाद शहरातील दुरवस्था झालेल्या बस स्थानकाच्या जागी नवीन बस स्थानक उभारण्याची मागणी स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी केली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, यासाठी राज्य परिवहन महामंडळाने सन २०१९ मध्ये उस्मानाबाद येथील मध्यवर्ती बसस्थानकाच्या उपकामासह पुनर्बांधणी करण्याच्या रु.१०.१५ कोटीच्या कामास प्रशासकीय मान्यता प्रदान करून निविदा मागविण्यात आल्या होत्या, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, कोरोना मुळे तसेच महामंडळाकडे निधीची कमतरता यामुळे या निविदा प्रलंबित ठेवण्यात आल्या असून त्यावर कार्यवाही करून बस स्थानकाचे काम सुरु करण्याच्यादृष्टीने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे : (१), (२) व (३) निविदा मागविण्यात आल्या होत्या. परंतु कोविड-१९ च्या काळात महामंडळाकडे निधीची कमतरता असल्यामुळे तसेच निविदांचा कालावधी संपल्याने निविदा रद्द करण्यात आल्या. नव्याने निविदा काढण्याकरीता सुधारीत अंदाजपत्रक तयार करण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

औसा (जि.लातूर) येथे शासकीय धान्य गोदामाचे बांधकाम करण्याबाबत

(१६) * ४९००५ श्री.अभिमन्यु पवार (औसा) : सन्माननीय अन्न व नागरी पुरवठा आणि ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) औसा (जि.लातूर) येथील पुरवठा विभागाचे स्वस्त धान्य साठवणुकीसाठी सन १९६९ मध्ये बांधकाम केलेल्या धान्य गोदामाची दुरवस्था झाली असल्याने पावसाळ्यात पाणी गळती होऊन धान्य सुरक्षित रहात नसल्याने सदर गोदामाचे नव्याने बांधकाम करण्याबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी जिल्हाधिकारी, लातूर यांच्याकडे माहे एप्रिल, २०२२ मध्ये निवेदनाव्दारे मागणी केली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, नवीन धान्य गोदाम बांधकाम करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) असल्यास, या बांधकामासाठी किती निधीची आवश्यकता आहे व सदर निधीची तरतूद करण्याबाबत शासनाने कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. रविंद्र चव्हाण : (१) व (२) होय, हे खरे आहे.

पावसाळ्याचे दिवस असल्यामुळे शासकीय गोदामात अधिकचा धान्यसाठा करण्यात आलेला आहे. त्यामुळे नवीन गोदाम बांधण्यासाठी जुने गोदाम पाडल्यास अडचणी निर्माण होतील.

सध्या अस्तित्वात असलेल्या गोदामाच्या दुरुस्तीच्या अनुषंगाने प्रस्ताव शासनाकडे छाननी स्तरावर आहे.

औसा शहरात नवीन गोदाम बांधकाम करण्यासाठी सद्यस्थितीत शासकीय जागा उपलब्ध नाही. या अनुषंगाने नवीन गोदाम बांधण्यासाठी पर्यायी जागा शोधून आवश्यक प्रक्रिया पार पाडण्याचे काम प्रगतीत आहे

(३) नवीन गोदाम बांधकाम करण्यासाठी आवश्यक जागा प्राप्त झाली नसल्याने बांधकामाची अंदाजपत्रकीय किंमत प्राप्त झालेली नाही. नवीन गोदामासाठी जागा व बांधकाम प्रस्ताव प्राप्त होताच प्राथम्यक्रमाने काम हाती घेण्याचे नियोजित आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

पुणे व पिंपरी चिंचवड शहरात अनधिकृतपणे वाहन प्रशिक्षण संस्था सुरु असल्याबाबत

(१७) * ४७५०७ श्री.लक्ष्मण जगताप (चिंचवड) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पुणे व पिंपरी-चिंचवड शहरातील वाहन प्रशिक्षण संस्थांची (ड्रायव्हिंग स्कूल) तपासणी केली असता ५०३ वाहन प्रशिक्षण संस्थांपैकी केवळ २१८ संस्थांकडे वैध परवाना असून काही संस्था चालकांचे परवाना मुदत संपली असतानाही प्रशिक्षण देण्याचे काम सुरु असल्याचे दिनांक १३ जून, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, वाहन प्रशिक्षण संस्थांचालक परवाना घेणे, नूतनीकरण करणे तसेच वाहनांची आरटीओ नियमानुसार तपासणी करणे याकडे दुर्लक्ष करित असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यानुसार शहरातील विनापरवाना सुरु असलेल्या वाहन प्रशिक्षण संस्थांविरुद्ध कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे : (१) अंशतः खरे आहे.

पुणे कार्यालयाच्या अभिलेखावर मंजूर मोटार ड्रायव्हिंग स्कूलची संख्या एकूण ५०३ आहे. यापैकी २८७ मोटार ड्रायव्हिंग स्कूलना सारथी ४.० प्रणालीवर लॉगीन आयडी देण्यात आले आहेत. तथापि, या २८७ मोटार ड्रायव्हिंग स्कूल पैकी सद्यस्थितीत २१८ मोटार ड्रायव्हिंग स्कूलचा परवाना वैध आहे. उर्वरित ६९ मोटार ड्रायव्हिंग स्कूलची मुदत संपलेली आहे परंतु त्यांनी अद्याप नूतनीकरण केलेले नाही. या नूतनीकरणासाठी नोटीस जारी करण्यात आली आहे व त्यांचे लॉगीन सद्यस्थितीत बंद आहे. उर्वरित २१६ मोटार ड्रायव्हिंग स्कूल बऱ्याच कालावधी पासून बंद असून त्यांना सारथी प्रणालीवर लॉगीन दिलेले नाहीत व त्यांचा परवाना रद्द करणेबाबत कारवाई करण्यात येत आहे.

(२) व (३) प्रादेशिक परिवहन कार्यालयामार्फत नवीन मोटार ड्रायव्हिंग स्कूल मंजूर करताना अथवा मोटार ड्रायव्हिंग स्कूलच्या नूतनीकरणास मंजूरी देताना संबंधित कार्यालयातील मोटार वाहन निरीक्षक/ सहायक प्रादेशिक परिवहन अधिकारी यांचेकडून मोटार स्कूलची प्रत्यक्ष पाहणी करून, मोटार वाहन कायद्यातील तरतूदी विचारात घेऊन परवाना मंजूरी अथवा त्याचे नूतनीकरण केले जाते.

प्रादेशिक परिवहन कार्यालयामार्फत सर्व मोटार ड्रायव्हिंग स्कूलची तपासणी करण्याकरिता विशेष मोहिम राबविण्यात येते.

(४) प्रश्न उदभवत नाही.

भुगाव, भुकूम व पिरंगुट (ता.मुळशी,जि.पुणे) येथील नळपाणी पुरवठा योजनेस मंजूरी देण्याबाबत

(१८) * ४७०७२ श्री.संग्राम थोपटे (भोर) : सन्माननीय पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुळशी (जि.पुणे) तालुक्यातील भुगाव, भुकूम व पिरंगुट या पुणे शहरालगतच्या अधिक लोकसंख्या असलेल्या गावांच्या नागरीकरणात झपाट्याने वाढ झाल्याने सध्या अस्तित्वात असलेल्या पाणीपुरवठा योजना अपुऱ्या पडत आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, त्यामुळे या गावात प्रादेशिक नळपाणी पुरवठा योजना मुळशी टप्पा क्रमांक २ अंतर्गत समाविष्ट करण्याबाबत व मंजूरी देण्याबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी मा.पाणी पुरवठा मंत्री यांना दिनांक १८ एप्रिल, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास निवेदन सादर केले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त निवेदनाच्या अनुषंगाने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गुलाबराव पाटील : (१) व (२) होय, हे खरे आहे.

(३) मुळशी टप्पा-२ या मंजूर प्रादेशिक योजनेत भुगाव, भुकूम या पुणे शहरालगतच्या गावांचा समावेश केलेला असून दिनांक २१.०६.२०२२ रोजी सदर योजनेस प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली आहे.

पिरंगुट हे गाव मुळशी टप्पा-१ या प्रादेशिक योजनेमध्ये अंतर्भूत असून मुळशी टप्पा-१ मध्ये योजनेचे वाढीव मागणीचे व लोकसंख्येवर आधारित अंदाजपत्रक व आराखडे तयार करण्याचे काम प्रगतीपथावर आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील महाविद्यालयांकडे विद्यार्थ्यांकडून घेतलेली अनामत रक्कम परत देण्यासंदर्भात

(१९) * ४४७५८ अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), अॅड.पराग अळवणी (विलेपार्ले), श्री.प्रशांत ठाकूर (पनवेल), कॅप्टन आर. सेल्वन (सायन-कोळीवाडा), श्रीमती मनिषा चौधरी (दहिसर), श्री.दिपक चव्हाण (फलटण), श्री.रोहित पवार (कर्जत जामखेड), श्री.मनोहर चंद्रिकापूरे (अर्जुनी-मोरगांव), श्री.पराग शाह (घाटकोपर पूर्व), अॅड.अशोक पवार (शिरूर), श्री.सचिन कल्याणशेट्टी (अक्कलकोट), श्री.अमित साटम (अंधेरी पश्चिम), श्री.जयकुमार रावल (शिंदखेडा), श्री.संतोष दानवे (भोकरदन), श्री.सुनिल कांबळे (पुणे कॅन्टोन्मेंट), श्री.गोवर्धन मांगीलाल शर्मा (ऊर्फ) लालाजी (अकोला पश्चिम) : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील उच्च व तंत्र शिक्षण विभागांतर्गत येणाऱ्या ५४ महाविद्यालयांकडे १४ कोटी रुपये तसेच तंत्रशिक्षण महाविद्यालयांकडे १२ कोटी रुपये इतकी अनामत रक्कम पडून असल्याचा दावा कॉप्स (केअर ऑफ पब्लिक सेफ्टी) संघटनेने दिनांक २२ एप्रिल, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास केला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, विद्यापीठांमधील प्रवेशादरम्यान घेण्यात येणारी अनामत रक्कम अभ्यासक्रम पूर्ण झाल्यानंतर शासन नियमानुसार परत करणे बंधनकारक असताना महाविद्यालयांनी विद्यार्थ्यांना ही रक्कम परत केली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, नियमाप्रमाणे शासकीय महाविद्यालयांनी ही रक्कम संबंधित विभागाकडे तसेच खाजगी महाविद्यालयांनी विद्यार्थी कल्याण विभागाकडे जमा केली नसल्याची तक्रार तसेच सदरहू रक्कम ईबीसी विद्यार्थ्यांच्या विविध गरजांसाठी वापरण्याची मागणी “कॉप्स” संघटनेच्या पदाधिकाऱ्यांनी शासनाकडे केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, शासनाने याप्रकरणी चौकशी करून विद्यार्थ्यांना अनामत रक्कम परत देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत (दादा) पाटील : (१) होय, हे खरे आहे.

- (२) अंशतः खरे आहे.
 (३) होय, हे खरे आहे.
 (४) अनामत रक्कम तात्काळ परत करण्याबाबत विद्यापीठ / महाविद्यालयांना आवश्यक सूचना देण्यात आल्या आहेत.
 (५) प्रश्न उदभवत नाही.

**सुकळी (खुर्द) (ता.सेनगाव, जि.हिंगोली) येथील रेशनच्या धान्याची
काळ्या बाजारात विक्री होत असल्याबाबत**

(२०) * ४६०८१ श्री.तान्हाजी मुटकुळे (हिंगोली) : सन्माननीय अन्न व नागरी पुरवठा आणि ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) सुकळी (खुर्द) (ता.सेनगाव, जि.हिंगोली) येथील ग्रामस्थांनी रेशनचे हजारो रुपयांचे धान्य बेकायदेशीररित्या काळ्या बाजारात विक्री करण्यासाठी घेऊन जाणाऱ्या दोघांना वाहनातील धान्यासह पकडून पोलिसांच्या हवाली केले असल्याचे माहे एप्रिल, २०२२ च्या दुसऱ्या आठवड्यात निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
 (२) असल्यास, सेनगाव तालुक्यात यापुर्वीही अनेकवेळा रेशनचे धान्य काळ्याबाजारात विक्रीसाठी घेऊन जातांना पकडूनही त्यांच्याविरुद्ध संबंधित विभागाकडून कोणतीही कारवाई करण्यात आली नाही, हे ही खरे आहे काय,
 (३) असल्यास, यामुळे अनेक पात्र नागरीक धान्यापासून वंचित राहत असून या प्रकरणी शासनाने चौकशी करून संबंधितांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
 (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. रविंद्र चव्हाण : (१) होय, हे खरे आहे.

रास्त भाव दुकानदार श्री. बुद्धशाल मारोती सिरसाठ, मौजे सुकळी खुर्द यांचेकडील रेशनचा गहु ३.८४ क्विंटल व तांदुळ २१.१२ क्विंटल असलेला बोलेरो पिकअप दि. ७.४.२०२२ रोजी पकडून नागरिकांनी धान्य पोलिसांच्या हवाली केले.

(२) हे खरे नाही.

रास्त भाव दुकानदार श्री. बुद्धशाल मारोती शिरसाठ, मौजे सुकळी खुर्द व वाहन चालक श्री. पांडुरंग बबन काठोळे, रा. शेलगाव इंगोले, ता. मालेगाव, जि.वाशिम यांचेवर पोलीस स्टेशन, सेनगाव येथे जीवनावश्यक वस्तू अधिनियम ,१९५५ कलम ३,७ नुसार गुन्हा नोंद क्र. ९८/२०२२ दाखल करण्यात आला आहे.

(३) जिल्हा पुरवठा अधिकारी, हिंगोली यांच्या दि.२७.४.२०२२ रोजीच्या आदेशान्वये श्री. बुद्धशाल मारोती शिरसाठ यांचे रास्त भाव दुकान, मौजे सुकळी खुर्द चा परवाना निलंबित करण्यात येऊन परवान्याची १०० % अनामत रक्कम जप्त करावी असे आदेश पारित केलेले आहेत.

मौजे सुकळी खुर्द येथील रास्त भाव दुकानाची पर्यायी व्यवस्था सुकळी बु येथील रास्त भाव दुकानदार श्री. हणमंत धोंडीबा शिंदे यांच्या दुकानास जोडल्याने शिधापत्रिकाधारकांना धान्य वितरीत केले जात असल्यामुळे शिधापत्रिकाधारक धान्यापासून वंचित राहण्याचा प्रश्नच उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

हरियाणा राज्यातून अहमदनगर जिल्ह्यात बेकायदेशीरपणे गर्भपाताच्या गोळ्यांचा पुरवठा होत असल्याबाबत

(२१) * ४५४०४ श्री.रईस शेख (भिवंडी पूर्व), अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), श्री.अबू आजमी (मानखूर्द शिवाजीनगर) : सन्माननीय अन्न व औषध प्रशासन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) हरियाणा राज्यातून अहमदनगर जिल्ह्यात प्रामुख्याने शहरी भागात गर्भपाताच्या गोळ्यांचा बेकायदेशीररित्या पुरवठा होत असून एमआयडीसी पोलीस व अन्न व औषध प्रशासनाच्या छापेमारीत १००० गोळ्यांचा साठा माहे मे, २०२२ मध्ये वा त्या दरम्यान जप्त करण्यात आला, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, जप्त करण्यात आलेल्या गर्भपाताच्या गोळ्या वैद्यकीय सल्ल्याशिवाय वापरण्यास मनाई असतांना देखील अहमदनगरमध्ये त्या राजरोसपणे सर्वसामान्यांना उपलब्ध करून दिल्या जात आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, डॉक्टरांच्या प्रमाणित चिठ्ठीशिवाय मिशो अँपवरती ऑनलाईन पोर्टलवर गर्भपाताची औषधे मिळत असल्याचे दिनांक ६ मे, २०२२ रोजी वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (४) असल्यास उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यानुसार गर्भपाताच्या गोळ्यांची सर्रासपणे विक्री करणाऱ्यांविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. संजय राठोड : (१) हे खरे आहे.

(२) हे खरे नाही.

(३) हे खरे आहे.

(४) अन्न व औषध प्रशासनामार्फत मेशो ऑनलाईन अँपवरती डॉक्टरांच्या चिठ्ठीशिवाय गर्भपाताची औषधांची विक्री होते किंवा कसे याबाबत पडताळणी करून राज्यात वेगवेगळ्या ठिकाणी १४ (चौदा) प्रथम खबर अहवाल (FIR) नोंदविले आहे व पुढील कार्यवाही पोलिसांमार्फत चालू आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

अजिंठा लेणी (जि.औरंगाबाद) परिसरातील पाणीपुरवठा गत तीन वर्षांपासून बंद असल्याबाबत

(२२) * ४४६०९ श्री.राम कदम (घाटकोपर पश्चिम), अँड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), श्री.अभिमन्यु पवार (औसा), श्री.अमित साटम (अंधेरी पश्चिम), श्री.सुभाष देशमुख (सोलापूर दक्षिण), श्री.रवि राणा (बडनेरा) : सन्माननीय पर्यटन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) औरंगाबाद येथील जागतिक दर्जाचे पर्यटन स्थळ असलेल्या “अजिंठा लेणी” परिसराला पाणी पुरवठा करण्यासाठी जायका प्रकल्पांतर्गत फरदापुर येथून १५ किलोमीटर अंतराची पाईप लाईन टाकून पाणी आणण्यात आले होते, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर पाणीपुरवठ्याचे व विजेचे सुमारे ३ कोटी २ लाख रुपयांचे देयक महाराष्ट्र पर्यटन विकास मंडळाने थकविल्याने सन २०१९ पासून या योजनेचा वीज पुरवठा खंडित करण्यात आला असल्याने “अजिंठा लेणी” येथील पाणीपुरवठा बंद आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सध्या राखीव असलेल्या कुंडातील पाणी भारतीय पुरातत्व विभागामार्फत पर्यटकांना देण्यात येत असून हे राखीव पाणी संपल्यानंतर पर्यटकांची अडचण निर्माण होणार आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, भारतीय पुरातत्व विभागाने राज्य शासनाकडे वेळोवेळी पत्रव्यवहार करून तसेच यासंदर्भात मा.पर्यटन मंत्री यांनी येथे भेट देऊन बैठक घेतल्यानंतरही यावर कोणतीही उपाययोजना करण्यात आली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, थकीत देयक त्वरित भरून पाणीपुरवठा पूर्ववत करणे व पर्यटकांची गैरसोय टाळण्याच्या दृष्टीने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे ?

श्री. मंगलप्रभात लोढा : (१) होय.

(२) होय.

(३), (४) व (५) “अजिंठा लेणी पाणीपुरवठा योजना टप्पा-२” ही योजना महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण यांचेमार्फत पुन्हा सुरु करून सुरळीतपणे चालविण्याबाबत आवश्यक कार्यवाही करण्यात येत आहे.

राज्यातील जिल्हा परिषद शाळांमधील विद्यार्थ्यांना देण्यात येणाऱ्या शैक्षणिक सुविधा रद्द करण्याचा घेतलेला निर्णय

(२३) * ४४७८८ श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.विनोद निकोले (डहाणू) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील जिल्हा परिषद शाळांमधील विद्यार्थ्यांना देण्यात येणारी मोफत पाठ्यपुस्तके, गणवेश, पूरक लेखन साहित्य, मुलींसाठी उपस्थिती भत्ता इ. अनेक शैक्षणिक सुविधा रद्द करण्याचा निर्णय राज्य शासनाने घेतला आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर निर्णयामुळे गरीब विद्यार्थ्यांवर अन्याय होत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यानुसार कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिपक केसरकर : (१), (२) व (३) हे खरे नाही,

जिल्हा वार्षिक (सर्वसाधारण) योजनेतर्गत शालेय शिक्षणाशी संबंधित राबविण्यात येणा-या योजना कालबाह्य झाल्याने व काही योजनांची द्विरुक्ती होत असल्याने अस्तित्वात असलेल्या योजनांची पुनर्रचना करण्याचा निर्णय दि.१३ मे, २०२२ रोजी शासनाने घेतला आहे. सदरहू निर्णयामुळे राज्यातील जिल्हा परिषदांच्या शाळांमध्ये पायाभूत सुविधा आणि शैक्षणिक गुणवत्ता वाढीसाठी शैक्षणिक साहित्य व तंत्रज्ञान उपलब्ध करून देण्यात येणार आहे.

सदरहू योजना राबविण्याबाबतच्या सविस्तर मार्गदर्शक सूचना दि.०९ जून, २०२२ अन्वये निर्गमित केल्या आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

केंद्र शासनाकडून राष्ट्रीय उच्चतर शिक्षा अभियानांतर्गत (रुसा) प्राप्त रक्कम शिक्षण संस्थांना वेळेत वितरीत न केल्याबाबत

(२४) * ४५४४६ श्रीमती देवयानी फरांदे (नाशिक मध्य) : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राष्ट्रीय उच्चतर शिक्षा अभियानांतर्गत (रुसा) केंद्र शासनाकडून प्राप्त रक्कम शिक्षण संस्थांना वेळेत वितरीत न केल्यामुळे २२६.१८ कोटी रुपयांपैकी रुपये ९३.०७ कोटी अखर्चित राहिले आहेत हे, खरे आहे काय,
- (२) यासंदर्भात कॅगच्या सन २०२२ च्या अहवालात देखील आक्षेप नोंदविण्यात आलेले आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, शिक्षण संस्थांना रक्कम वेळेत वितरीत न करण्याची कारणे काय आहेत,
- (४) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी करून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत (दादा) पाटील : (१) हे अंशतः खरे आहे.

राष्ट्रीय उच्चतर शिक्षा अभियान (रुसा) ही योजना २०१५-१६ पासून सुरु असून त्याचे दोन टप्पे मंजूर करण्यात आले आहेत. सन २०२०-२१ पर्यंत केंद्र शासनाचे रु.२२६.१८ कोटी प्राप्त झाले असून केंद्र हिश्याच्या प्रमाणात राज्य हिस्सा रु.१५०.७९ कोटी असा एकूण रु.३७६.९७ कोटी इतका निधी संबंधित संस्थांना वितरीत करण्यात आलेला आहे. परंतु, शैक्षणिक संस्थांच्या स्तरावर वेगवेगळी कामे सुरु असल्याने त्यांच्या स्तरावर मार्च, २०२१ अखेर रु.९३.९० कोटी (केंद्र हिस्सा रु.५५.०५ कोटी व राज्य हिस्सा रु.३८.८५ कोटी) इतका निधी अखर्चित राहिला आहे.

(२) हे खरे आहे.

कॅगच्या सन २०२२ च्या अहवालामध्ये यासंदर्भात केलेल्या निरीक्षणाचा खुलासा करण्यात आलेला आहे.

(३) केंद्र शासनाकडून निधी प्राप्त झाल्यानंतर केंद्र हिश्याच्या प्रमाणात राज्य हिश्यासह एकूण निधी विद्यापीठे/महाविद्यालयांना वितरित करण्यात येतो.

(४) केंद्र हिश्याच्या प्रमाणात राज्य हिश्याची रक्कम विद्यापीठे/ महाविद्यालये यांना वितरीत केल्यानंतर सदर निधी लवकरात लवकर खर्ची पडण्यासाठी विद्यापीठे/ महाविद्यालये यांच्यासोबत आढावा बैठका तसेच वारंवार पाठपुरावा करण्यात येतो.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

शहापूर (जि.ठाणे) तालुक्यातील पाणी टंचाई दूर करण्याबाबत

(२५) * ४६६८३ श्री.दौलत दरोडा (शहापूर) : सन्माननीय पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) शहापूर (जि.ठाणे) तालुक्याची सुमारे ३ लाख लोकसंख्या असून त्यात २२८ महसूली गावांचा व ११० ग्रामपंचायतींचा समावेश आहे. त्यात तानसा, वैतरणा व भातसा अशी ३ मोठी जलाशये असतानाही दुर्गम व डोंगराळ भौगोलिक परिस्थिती व पाणी व्यवस्थापनासाठी योग्य नियोजन नसल्याने पाणी टंचाई निर्माण होत असून सन १९८० पासून तालुक्यात टँकरने पाणी पुरवठा होत असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सन २००४ पासून तालुक्यातील ११० ग्रामपंचायतींमध्ये जल स्वराज्य, भारत निर्माण, राष्ट्रीय पेयजल इत्यादी लोकवर्गणीतून करण्यात येणाऱ्या दोनशेहून अधिक योजनांची शासनाकडून अंमलबजावणी होत नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, तालुक्यातील ९७ गावे आणि २५९ पाड्यांच्या पाणी पुरवठ्याकरिता मंजूर असलेल्या भावली योजनेच्या निविदा प्रक्रियेच्या विलंबामुळे मोठ्या प्रमाणात पाणी टंचाई निर्माण झालेली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, सदर पाणी टंचाई दूर करण्यासाठी शासनाने कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गुलाबराव पाटील : (१) होय

(२) नाही,

शहापूर तालुक्यामध्ये जल स्वराज्य, भारत निर्माण व राष्ट्रीय ग्रामीण पेयजल कार्यक्रमांतर्गत कामे करण्यात आली असून, सदरचा कार्यक्रम शासन स्तरावरून बंद करण्यात आलेल्या गावांना लिटर प्रतिदिन ५५ प्रती माणसी पाणीपुरवठा घेणे करीता पुढील कामांचा जल जीवन मिशन कार्यक्रम अंतर्गत समावेश करण्यात आलेला आहे.

(३) होय,

भावली योजनांची अंमलबजावणी महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण मार्फत करण्यात येत आहे. या योजनेतील नाशिक जिल्ह्यातील इगतपूरी तालुक्यातील ग्रीड पध्दतीची गुरुत्वाकर्षणावरील योजना ९७ गावे व २५९ पाड्यांकरिता अंदाजे २१६ कोटींची योजना प्रस्तावित करण्यात आलेली आहे. सदरची योजना महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणामार्फत निविदास्तरावर असून योजना कार्यान्वीत झाल्यावर तालुका टँकरमुक्त होईल.

(४) पाणी टंचाई दूर करण्यासाठी शासनामार्फत सर्व गाव / पाड्यांचा जल जीवन कार्यक्रमांतर्गत समावेश करण्यात आला असून त्यामुळे पाणी टंचाईवर मात करणे शक्य होणार आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील राज्य परिवहन महामंडळाचे कर्मचारी महागाई भत्त्यापासून वंचित असल्याबाबत

(२६) * ४५३६५ श्रीमती मनिषा चौधरी (दहिसर), अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), श्री.अमित साटम (अंधेरी पश्चिम), अॅड.पराग अळवणी (विलेपार्ले), श्री.पराग शाह (घाटकोपर पूर्व), कॅप्टन आर. सेल्वन (सायन-कोळीवाडा), श्री.प्रशांत ठाकूर (पनवेल), श्री.कालीदास कोळंबकर (वडाळा), श्री.रणधीर सावरकर (अकोला पूर्व), श्री.राम सातपुते (माळशिरस) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्य परिवहन महामंडळाच्या सुमारे ९२ हजार कर्मचा-यांची माहे जानेवारी, २०१९ ते सप्टेंबर, २०२१ या

कालावधीतील वाढीव महागाई भत्याची सुमारे एक हजार कोटी रुपयांची थकबाकी कर्मचा-यांना मिळालेली नसल्याचे माहे एप्रिल, २०२२ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सेवानिवृत्त कर्मचाऱ्यांनाही वाढीव महागाई भत्याची थकबाकी देण्याबाबतची मागणी कर्मचाऱ्यांनी केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने उक्त थकीत महागाई भत्याची थकबाकी मिळण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे : (१) व (२) सदर कालावधीची थकबाकी ही साधारण रु.३५५.०० कोटी एवढी आहे.

(३) व (४) कोरोना महामारीमुळे महामंडळाची वाहतूक पूर्णपणे बंद होती तसेच राज्य परिवहन कर्मचा-यांचे जवळपास सहा महिने आंदोलन (संप) असल्यामुळे महामंडळाची आर्थिक स्थिती पूर्णपणे खालावली असून राज्य परिवहन महामंडळाच्या तोट्यात मोठ्या प्रमाणात वाढ झाली आहे.

त्यामुळे पुरेश्या निधी अभावी वाढीव महागाई भत्याची थकबाकी देण्यात आली नाही.

राज्य परिवहन महामंडळाने दि.२९.१०.२०२१ रोजीच्या परिपत्रकान्वये रा.प कर्मचाऱ्यांना राज्य शासकिय कर्मचाऱ्यांप्रमाणे महागाई भत्ता २८% व घरभाडे भत्ता ८%, १६% व २४% अनुज्ञेय करण्यात आला आहे.

गत ३ वर्षात अदा करण्यात आलेली महागाई भत्याची रक्कम खालील प्रमाणे आहे.

२०१९-२०	२०२०-२१	२०२१-२२
रु. ३६३.९१ कोटी	रु. ३७०.९१ कोटी	रु. २३६.१० कोटी

राज्यात विशेषतः मुंबईतील अनधिकृत शाळांवर कारवाई करण्याबाबत

(२७) * ४४५६७ श्री.सुनील राणे (बोरीवली), श्रीमती गीता जैन (मिरा भाईंदर), श्री.संजय केळकर (ठाणे), श्री.लहू कानडे (श्रीरामपूर), श्री.हिरामण खोसकर (इगतपूरी), श्री.रमेश कोरगांवकर (भांडूप पश्चिम), श्री.रविंद्र वायकर (जोगेश्वरी पूर्व), श्री.मंगेश कुडाळकर (कुर्ला), श्रीमती यामिनी यशवंत जाधव (भायखळा), श्री.सुनील राऊत (विक्रोळी), श्री.सिध्दार्थ शिरोळे (शिवाजीनगर), श्री.सुनील प्रभू (दिंडोशी), श्री.गोवर्धन मांगीलाल शर्मा (ऊर्फ) लालाजी (अकोला पश्चिम) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील विशेषतः मुंबई, मिरा-भाईंदर येथील ६७४ प्राथमिक आणि माध्यमिक शाळा शालेय शिक्षण विभागाची व स्थानिक प्रशासनाची कोणतीही परवानगी न घेता अनधिकृतपणे सुरु असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर शाळांची यादी प्रसिध्द करण्याची मागणी विविध शिक्षण संघटनांनी माहे मे, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान केली आहे, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, मुंबईसह राज्यात सुरु असलेल्या शाळांवर तातडीने कारवाई करण्याच्या सूचना शालेय शिक्षण आयुक्त यांनी सर्व शिक्षण उप संचालक आणि शिक्षणाधिकाऱ्यांना दिनांक ०२ जून, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास दिल्या आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यानुसार अनधिकृत शाळेच्या व्यवस्थापनांवर व जबाबदार अधिकाऱ्यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) तसेच, या शाळांमध्ये शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक नुकसान होऊ नये यासाठी शासनाने कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिपक केसरकर : (१) हे खरे आहे.

(२), (३), (४) व (५) सदर अनधिकृत शाळांमध्ये प्रवेश न घेणेबाबत वर्तमानपत्राच्या माध्यमातून पालकांना आवाहन करण्यात आले असून, बालकांचा मोफत व सक्तीच्या शिक्षणाचा अधिकार अधिनियम, २००९ च्या कलम १८ (५) मधील तरतुदीनुसार सदर अनधिकृत शाळांना द्रव्यदंडाची शिक्षा करण्यासंदर्भात कार्यवाही करण्यात येत आहे. तसेच, अशा अनधिकृत शाळा बंद करून सदर शाळेतील विद्यार्थ्यांचे नजीकच्या मान्यताप्राप्त शाळांमध्ये समायोजन करणेबाबत निर्देश देण्यात आले आहेत.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील शाळांना शिक्षण हक्क कायदानुसार दर तीन वर्षांनी स्वमान्यता देण्याबाबत

(२८) * ४५०७७ श्री.जयकुमार रावल (शिंदखेडा), श्री.दिपक चव्हाण (फलटण), श्री.रोहित पवार (कर्जत जामखेड), श्री.मनोहर चंद्रिकापूरे (अर्जुनी-मोरगांव), श्री.अबू आजमी (मानखूर्द शिवाजीनगर), अॅड.अशोक पवार (शिरूर), श्री.संतोष दानवे (भोकरदन), श्री.सुनिल प्रभू (दिंडोशी), श्री.रणधीर सावरकर (अकोला पूर्व), डॉ.विनय विलासराव कोरे (सावरकर) (शाहूवाडी), श्री.सुरेश (राजूमामा) भोळे (जळगाव शहर), श्री.मोहनराव हंबर्डे (नांदेड दक्षिण), श्री.प्रताप अडसड (धामणगाव रेल्वे) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) शिक्षण हक्क कायदानुसार राज्यातील २५ हजार विनाअनुदानित शाळांना देण्यात येणारी मान्यता माहे मार्च, २०२२ मध्ये संपली असल्याने हजारो शाळा मान्यतेअभावी धोक्यात आल्याचे माहे एप्रिल २०२२ वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय

(२) असल्यास, राज्यातील शाळांना दर तीन वर्षांनी स्वमान्यता घ्यावी लागते, हे लक्षात घेता इमारत, पाण्याची सुविधा, मैदान, स्वच्छतागृह, विद्युत पुरवठा, वर्गखोली, संरक्षक भिंत अशा निकषांवर शासनाकडून शाळांना स्वमान्यता दिली जाते, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, अनेक शाळांची सन २०१९ ची स्वमान्यताही प्रलंबित असून शिक्षण विभागाकडून कागदपत्रासाठी शालेय संस्थांची अडवणूक केली जात असल्याच्या तक्रारी शाळा मुख्याध्यापकांकडून शासनाकडे करण्यात आल्या, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यानुसार शाळांचे मान्यतेअभावी वेतनेतर अनुदान मिळण्यात शाळांना अडचणी येऊ नये यासाठी १० मानांकाचे निकष पूर्ण करणाऱ्या शाळांना मान्यता देणेबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिपक केसरकर : (१) व (२) बालकांचा मोफत व सक्तीच्या शिक्षणाचा अधिकार अधिनियम, २००९ व महाराष्ट्र बालकांचा मोफत व सक्तीच्या शिक्षणाचा हक्क नियम, २०११ अन्वये शाळांना दर तीन वर्षांनी स्व-मान्यता प्रमाणपत्र देण्यात येते.

(३) व (४) संबंधित शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक) यांचेस्तरावर मान्यता देण्याबाबतची कार्यवाही सुरु आहे. तसेच विनाअनुदानित व स्वयं अर्थसहाय्यित तत्वावरील शाळांना वेतनेतर अनुदान देय नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात विशेषतः मुंबई व बुलढाणा जिल्ह्यात दारिद्र्य रेषेखालील
शिधावाटप पत्रिका वितरण बंद केल्याबाबत

(२९) * ४५११५ श्रीमती यामिनी यशवंत जाधव (भायखळा), श्रीमती माधुरी मिसाळ (पर्वती), श्री.सुनिल शेळके (मावळ), श्री.राजेश एकडे (मलकापूर), श्री.नानाभाऊ पटोले (साकोली), श्री.सुरेश वरपुडकर (पाथरी), श्रीमती प्रतिभा धानोरकर (वरोरा), श्रीमती सुलभा खोडके (अमरावती), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.हिरामण खोसकर (इगतपूरी), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.विकास ठाकरे (नागपूर पश्चिम) : सन्माननीय अन्न व नागरी पुरवठा आणि ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कोरोना महामारी व वाढत्या महागाईच्या संकटामुळे गरीब कुटुंबांचे उत्पन्न घटले असताना तसेच निकषानुसार दर तीन वर्षांनी नियमित सर्वेक्षण होऊन ग्रामीण व शहरी भागातील गरिबांचे दारिद्र्यरेषेखालील सर्वेक्षण अंतर्गत गणना करणे आवश्यक असताना संबंधित अधिकारी व कर्मचारी याबाबत उदासीन असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, त्यामुळे उत्पन्नात घट झालेल्या गरीब कुटुंबांना दारिद्र्य रेषेखालील पिवळे आणि गरीब कुटुंबांना केशरी रेशनकार्डचे वाटप करणे आवश्यक असतांना शासनाच्या आदेशानेच पिवळे आणि केशरी रेशनकार्डचे वाटप बंद झाल्याची बाब दिनांक १२ मे, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आली, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, बुलढाणा तसेच मुंबई शहरात कोविड काळानंतर व त्यापुर्वी नागरीक व त्यांची कुटुंबेही दारिद्र्य रेषेखालील असल्याचे निदर्शनास आले असून याबाबत शासन स्तरावर शिधावाटप पत्रिका पुर्ननिर्धारण करण्याबाबत कोणत्याही सुचना नसल्यामुळे शिधावाटप कार्यालयामधून दारिद्र्य रेषेखालील शिधावाटप पत्रिका वितरण बंद केल्याचे दिनांक ०४ जून, २०२२ रोजी माझगाव शिधावाटप कार्यालयात चौकशी केली असता शिधावाटप अधिकाऱ्यांनी सदर माहिती दिली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, राज्यात दारिद्र्य रेषेखालील कुटुंबांचे सर्वेक्षण करून त्यांच्या उत्पन्नानुसार शिधापत्रिकांचे पुनःनिर्धारण करून पिवळे व केशरी शिधापत्रिकांचे वाटप तातडीने सुरु करणेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. रविंद्र चव्हाण : (१) व (२) हे खरे नाही. शासनाने विहित केलेल्या निकषानुसार पात्र लाभार्थ्यांचा अंत्योदय अन्न योजना व प्राधान्य कुटुंब योजनेमध्ये समावेश करण्यांत येतो. मुंबई ठाणे शिधावाटप क्षेत्र व इतर शिधावाटप कार्यालयातील अधिकारी/ कर्मचारी यांना अर्जदार यांचेकडून शिधापत्रिकेकरिता प्राप्त झालेल्या अर्जांनुसार चौकशी करून शासन नियमानुसार तसेच त्यांचे उत्पन्नानुसार पात्र अर्जदारास शिधापत्रिका वितरीत करण्यात येते.

(३) हे खरे नाही. ज्या लाभार्थ्यांकडे केशरी गैरलाभार्थी शिधापत्रिका असून कोरोनामुळे ज्यांचे उत्पन्न कमी झाले आहे अशा लाभार्थ्यांकडून शासन निर्णय दिनांक १५ सप्टेंबर, २०२१ अन्वये निर्धारित केलेले हमीपत्र भरून घेऊन लाभार्थी उत्पन्नाच्या निकषात बसत असल्यास त्यांना विहित इष्टांकानुसार प्राधान्य कुटुंब लाभार्थ्यांचा लाभ देण्यात येतो.

दिनांक ०४.०६.२०२२ रोजी साप्ताहिक सुट्टी असल्याने शि.का.क्र.१३ अ माझगांव कार्यालय बंद होते. तसेच सदर कार्यालयातून दारिद्र्य रेषेखालील शिधापत्रिका वितरण बंद झाले असे कोणालाही सांगण्यात आले नसल्याचे क्षेत्रीय कार्यालयाच्या अहवालावरून दिसून येते.

(४) शासन नियमानुसार व शिधापत्रिकेसाठी शासनाने विहित केलेल्या निकषानुसार शिधापत्रिकाधारकांचे उत्पन्न व विविध निकषांचे आधारे अनुज्ञेय शिधापत्रिकांचे वितरण क्षेत्रीय कार्यालयांकडून करण्यात येते.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

कांदिवली (मुंबई) येथील कपोल विद्यानिधी इंटरनॅशनल शाळेच्या गैरव्यवस्थापनाबाबत

(३०) * ४४६४६ श्री.अमित साटम (अंधेरी पश्चिम), श्री.सुभाष देशमुख (सोलापूर दक्षिण), श्री.नितेश राणे (कणकवली), श्री.प्रशांत ठाकूर (पनवेल), अॅड.पराग अळवणी (विलेपार्ले), श्रीमती मनिषा चौधरी (दहिसर) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई उपनगरातील कांदिवली येथील महावीरनगर परिसरात असलेल्या कपोल विद्यानिधी इंटरनॅशनल शाळेतील १५ विद्यार्थ्यांनी फी न भरल्यामुळे त्यांना वर्गामधून बाहेर काढून वर्ग सुटपर्यंत प्रयोगशाळेत बसवून ठेवल्यामुळे पालकांनी प्राचार्यांसह इतर तिघांवर पोलिस ठाण्यामध्ये गुन्हा दाखल केला असल्याचे माहे एप्रिल २०२२ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर शाळेच्या प्रवेशव्दारावर काळ्या गणवेशात असलेले महिला व पुरुष हे बाऊन्सर असल्याचाही दावा पालकांनी केला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर प्रकारामुळे विद्यार्थ्यांच्या मनावर विपरित परिणाम झाला असून विद्यार्थ्यांनी शाळेत जाण्यास नकार दिला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यानुसार संबंधितांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिपक केसरकर : (१) होय

(२) हे खरे नाही.

(३) अशी बाब नाही.

(४) व (५) सदर शाळेची चौकशी करण्यात आली असून चौकशीमध्ये आढळून आलेल्या अनियमिततेच्या अनुषंगाने कारवाई करण्यात येत आहे.

सोलापूर उपप्रादेशिक परिवहन कार्यालय तसेच मोशी (जि.पुणे) येथील पिंपरी चिंचवड शहरात जादा रक्कम घेणाऱ्या दलालांवर कारवाई करण्याबाबत

(३१) * ४५७७६ श्री.समाधान अवताडे (पंढरपूर), श्री.लक्ष्मण जगताप (चिंचवड) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात परिवहन कार्यालयात लायसन्स, रजिस्ट्रेशनसह इ. कामे ऑनलाईन करण्यात येत असतानाही सोलापूर उपप्रादेशिक कार्यालय तसेच मोशी, जि.पुणे येथे मोठ्या प्रमाणात दलालांकडून अधिक रक्कम देऊन ही कामे केली जात असल्याचे माहे मे, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, आरटीओच्या कामाकरिता दलाल, प्रादेशिक परिवहन कार्यालयातील अधिकाऱ्यांशी संगनमत करून नागरिकांकडून अतिरिक्त रक्कम आकारणी करत असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय त्यानुसार संबंधित अधिकारी व दलालांविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे : (१) व (२) नाही,

तथापि, या आशयाचे वृत्त दि. ०५ मे, २०२२ रोजी हॅलो सोलापूर, दैनिक लोकमत या वृत्तपत्रामध्ये प्रसिध्द झाले आहे.

(३) परिवहन विभागातील विविध सेवा नागरिकांसाठी ऑनलाईन पध्दतीने उपलब्ध करून दिलेल्या आहेत. त्यांचा तपशील parivahan.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहे. सदर सेवांकरिता आकारण्यात येणारे शुल्क नागरिकांना

ऑनलाईन पध्दतीने भरावे लागते. त्यापैकी काही सेवा नागरिकांना आधार क्रमांकाचा वापर करून फेसलेस पध्दतीने घरबसल्या उपलब्ध करून दिलेल्या आहेत.

(४) प्रश्न उदभवत नाही.

चंद्रपूर शहरातील प्रदूषणात वाढ झाल्याबाबत

(३२) * ४६८१३ श्री.किशोर जोरगेवार (चंद्रपूर), श्रीमती प्रतिभा धानोरकर (वरोरा), श्री.नानाभाऊ पटोले (साकोली), श्रीमती सुलभा खोडके (अमरावती), श्री.सुरेश वरपुडकर (पाथरी), श्री.विकास ठाकरे (नागपूर पश्चिम), श्री.हिरामण खोसकर (इगतपूरी), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) चंद्रपूर (जि.चंद्रपूर) महाऔष्णीक विद्युत केंद्रामुळे चंद्रपूर हे देशातील सर्वाधिक प्रदूषित शहर झाले असून येथील एमआयडीसी परिसरात माहे जानेवारी ते माहे मे, २०२२ या पाच महिन्यांतील १५१ दिवसांपैकी ११३ दिवस प्रदूषित असल्याची माहिती केंद्रीय प्रदूषण नियंत्रण मंडळाने माहे जून, २०२२ च्या पहिल्या आठवड्यात दिली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, चंद्रपूर विज निर्माती क्षेत्रात प्रामुख्याने ईएसपीचा योग्य वापर होत नसणे जुन्या मशिनीमुळे राख आणि धुराचे प्रमाण वाढले असल्याने तसेच चंद्रपूर एमआयडीसी परिसरातील प्रदूषणामुळे नागरीकांच्या आजारात वाढ होऊन मृत्युंच्या संख्येत ही वाढ झालेली असून गत पाच महिन्यात चंद्रपूर सर्वात प्रदूषित शहर असल्याचे दिनांक ३१ मे, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने चंद्रपूर शहरातील प्रदूषण कमी करण्यासाठी कोणत्या उपाययोजना केल्या आहेत व याबाबतची सद्यःस्थिती काय आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे : (१) हे अंशतः खरे आहे.

तथापी, चंद्रपूर महाराष्ट्र औद्योगिक विकास मंडळ परिसरातील खुटाळा गावात सतत हवा गुणवत्ता तपासणी केंद्र कार्यरत आहे. माहे जानेवारी-२०२२ ते मे-२०२२ या कालावधीमधील सुमारे ९६ दिवसांच्या पृथःकरण अहवालानुसार श्वसनीय धुळीकणांचे (RSPM) मानक विहित मर्यादपेक्षा जास्त प्रमाणात असल्याचे निदर्शनास येते. तसेच चंद्रपूर एमआयडीसी परिसरामध्ये राष्ट्रीय हवा गुणवत्ता तपासणी कार्यक्रमांतर्गत वातावरणीय हवेची गुणवत्ता तपासण्यात येते. माहे जानेवारी-२०२२ ते मे-२०२२ या कालावधीमधील पृथःकरण अहवालानुसार श्वसनीय धुळीकणांचे (RSPM) मानक बऱ्याचवेळा विहित मर्यादपेक्षा जास्त प्रमाणात असल्याचे निदर्शनास येते.

(२) हे खरे नाही.

जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, चंद्रपूर यांच्या अहवालानुसार माहे जानेवारी-२०२२ ते मे-२०२२ या महिन्यात आजाराच्या प्रमाणात तसेच मृत्युंच्या संख्येत वाढ झालेली नाही.

(३) मा. राष्ट्रीय हरीत लवादाच्या याचिका क्र. १०३८/२०१८ संबंधीतील दि. १४/११/२०१९ रोजीच्या आदेशात भारतातील १०० प्रदूषित शहरांचा यादीत समावेश आहे. त्या यादीमध्ये चंद्रपूर शहराचा क्रमांक २७ व्या क्रमांकावर आहे व सदर निर्देशांक ७६.४१ इतका आहे (त्यातील हवा निर्देशांक ७५.०, जल निर्देशांक २३.७५ व जमीन निर्देशांक २३.७५). मंडळाने पर्यावरण मुल्यांकन अहवालाच्या अनुषंगाने प्रदूषणाबाबतचे गुणांकन कमी करण्याच्या दृष्टीने चंद्रपूर शहरालगतच्या ४ औद्योगिक क्षेत्राचा एकत्रित सर्वसमावेशक कृती आराखडा तयार केला असून त्याची प्रभावी अंमलबजावणी सुरु आहे. तसेच चंद्रपूर शहरातील हवा प्रदूषणावर नियंत्रण आणण्यासाठी व हवेची गुणवत्ता सुधारण्यासाठी चंद्रपूर महानगरपालिकेने चंद्रपूर शहर कृती आराखडा (Non-Attainment City Action Plan) तयार केला असून त्याची प्रभावी अंमलबजावणी सुरु आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबईतील रेशन दुकानात केरोसीनऐवजी “थीनर” विकून ग्राहकांची दिशाभूल केली जात असल्याबाबत

(३३) * ४८०३० श्री.रविंद्र वायकर (जोगेश्वरी पूर्व), श्री.अमित साटम (अंधेरी पश्चिम), श्री.सुभाष देशमुख (सोलापूर दक्षिण), श्री.नितेश राणे (कणकवली), श्री.प्रशांत ठाकूर (पनवेल), अॅड.पराग अळवणी (विलेपार्ले), श्रीमती मनिषा चौधरी (दहिसर), अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), श्री.राजेंद्र पाटणी (कारंजा), श्री.राम कदम (घाटकोपर पश्चिम), श्री.अभिमन्यु पवार (औसा), श्रीमती सीमा महेश हिरे (सीमाताई) (नाशिक पश्चिम), डॉ.संदीप धुर्वे (अर्णी), अॅड.राहूल कुल (दौंड), श्री.रवि राणा (बडनेरा) : सन्माननीय अन्न व नागरी पुरवठा आणि ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मुंबईतील रेशन दुकानात केरोसीनचा पुरवठा बंद असल्यामुळे गोवंडी, चेंबूर, मानखुर्द, मालाड, कांदिवली, धारावी आणि साकीनाका येथील झोपडपट्ट्यांमधील काही रेशन दुकानातून केरोसीन ऐवजी “थीनर” विक्री करून ग्राहकांची दिशाभूल केली जात असल्याचे माहे एप्रिल, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, एक दुकानदार महिन्याला सरासरी ३ हजार लिटर थीनरची विक्री करीत असून गोवंडीच्या बेगनवाडी रोड क्रमांक १४ येथील रेशन दुकानात थीनरची विक्री केली जात असल्याचेही निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, रेशन दुकानांवर केरोसिनचा पुरवठा बंद असल्याचा गैरफायदा घेत थीनर या ज्वलनशील पदार्थाची विक्री करण्यात येत असल्याने भविष्यात मोठी दुर्घटना होवून जिवितहानी होण्याची शक्यता निर्माण झाली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने थीनरची विक्री करणाऱ्यांवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. रविंद्र चव्हाण : (१) होय, दै.लोकमत या वृत्तपत्रात दि.०२.०५.२०२२ रोजी बातमी प्रसिध्द झाली होती.

(२) हे खरे नाही. उपनियंत्रक शिधावाटप ई-परिमंडळ कार्यक्षेत्रातील शिधावाटप कार्यालय ४४/ई गोवंडीमधील रोड क्र.१४, बैंगणवाडी, गोवंडी येथील ११ दुकानांना अचानक भेटी देऊन तपासणी केली असता केरोसिन सदृश्य द्रवपदार्थ अथवा थीनरचा साठा आढळून आलेला नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) याअनुषंगाने उपनियंत्रक शिधावाटप (अंमल) यांच्या फिरत्या पथकाने दि. २९.०४.२०२२ ते दि.०४.०५.२०२२ रोजी कांदिवली, चेंबूर, कुर्ला, मालाड, धारावी व गोवंडी या विभागातील ५६ दुकानांना अचानक भेटी देऊन तपासणी केली असता,

सफेद केरोसिन, थीनर अथवा इतर केरोसिन सदृश्य द्रव पदार्थांचा साठा आढळून आलेला नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

सांगोला (जि.सोलापूर) तालुक्यातील शिरभावी पाणी पुरवठा योजनेतर्गत ४० गावांना

पाणी पुरवठा करणाऱ्या पाईपलाईनच्या दुरुस्तीबाबत

(३४) * ४५७६६ श्री.सुभाष देशमुख (सोलापूर दक्षिण) : सन्माननीय पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) शिरभावी (ता.सांगोला, जि.सोलापूर,) येथील पाणी पुरवठा योजनेतर्गत अनेक गावांना पाणी पुरवठा करणारी मानेगाव व कोळा झोनची पाईपलाईन मागील दोन महिन्यांपासून फुटल्याने अनेक गावांचा पाणी पुरवठा बंद झाला असल्याचे माहे मे, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या योजनेअंतर्गत पाण्याच्या दरात गावनिहाय तफावत असून अनेक ग्रामपंचायतींना शहरातील पाणी दरापेक्षा जास्त दर आकारण्यात येत आहे, हे ही खरे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून पाईपलाईन दुरुस्ती, समान दर आकारणी तसेच जनावरांना माफक दरात पिण्याच्या पाण्याची सुविधा उपलब्ध होण्याच्या अनुषंगाने समिती स्थापन करणे वा अन्य उपाययोजना करण्यासंदर्भात कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गुलाबराव पाटील : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) नाही, हे खरे नाही.

(३) रेल्वेच्या भुयारी मार्गाच्या कामामुळे क्षतीग्रस्त झालेल्या पाईपलाईन कामाची निविदा प्रक्रिया राबवून त्या कामाचा कार्यदिश दिनांक ३१.०५.२०२२ रोजी देण्यात आला असून सदरचे काम प्रगतीपथावर आहे. तसेच सदर शिरभावी व ८१ गावे प्रादेशिक पाणी पुरवठा योजनेच्या देखभाल व दुरुस्तीचे काम महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणामार्फत करण्यात येत असून या योजनेमधून टंचाई काळात जनावरांच्या छावणींना देखील पाणी पुरवठा करण्यात आलेला आहे. सद्यःस्थितीत, सन २०२०-२१ व सन २०२१-२२ मध्ये सांगोला तालुक्यात समाधानकारक पाऊस झाल्याने जनावरांना त्या-त्या गावातील स्रोतांमधून पाण्याची सोय होत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**नागपूर विभागीय राज्य परिवहन महामंडळाद्वारे निवड करण्यात आलेल्या उमेदवारांना
नियुक्तीपत्र न दिल्याबाबत**

(३५) * ४६१२० श्री.समिर मेघे (हिंगणा) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नागपूर विभागीय एस.टी. महामंडळाद्वारे सन २०१९मध्ये सरळ सेवा भरतीने ३५० कंत्राटी चालक व वाहक पदावर निवड करण्यात आलेल्या २५० उमेदवारांना अद्याप नियुक्तीपत्र देण्यात आले नसल्याचे दिनांक १९ मे, २०२२ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय व त्यानुसार नियुक्ती झालेल्या कंत्राटी वाहक व चालकांना नियुक्तीपत्र देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे : (१) व (२) रा.प. नागपूर विभागात सरळसेवा भरती २०१९ अंतर्गत चालक तथा वाहक या पदाकरीता ३५१ उमेदवारांची निवड करण्यात आली असून ८३ उमेदवारांना नेमणूका देण्यात आलेल्या आहेत. २४ उमेदवारांची अंतिम वाहन चालन चाचणी पूर्ण झाली असून नेमणूक देणे प्रलंबित आहे. १८६ उमेदवारांची अंतिम वाहन चालन चाचणी प्रलंबित आहे. ३८ उमेदवारांचे सेवापूर्व प्रशिक्षण प्रलंबित आहे. २० उमेदवार गैरहजर व अपात्र ठरलेले आहेत.

आर्थिक काटकसरीच्या अनुषंगाने दि.२८.१०.२०२१ रोजीच्या रा.प. महामंडळ संचालक मंडळाच्या बैठकीत सरळसेवा भरती सन-२०१६-१७ व सन २०१९ अंतर्गत चालक तथा वाहक भरतीप्रक्रियेची कार्यवाही ज्या टप्प्यावर सध्या आहे, त्या टप्प्यावर स्थगित ठेवण्याबाबत ठराव मंजूर करण्यात आला आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

पुणे स्वारागेट आगारातील एसटी महामंडळाच्या नाथजल उपक्रमातर्गत झालेला गैरव्यवहार

(३६) * ४५१८७ श्री.चेतन तुपे (हडपसर), श्रीमती माधुरी मिसाळ (पर्वती), श्री.सुनिल कांबळे (पुणे कॅन्टोन्मेंट) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) महाराष्ट्र राज्य परिवहन महामंडळाच्या पुणे विभागातील वाकडेवाडी, स्वारागेट या बस स्थानकांवर महामंडळाकडून नाथजल हा उपक्रम सुरु करण्यात आला असून एका पाण्याच्या बाटलीची किंमत १५ रुपये असताना २० रुपये दराने विक्री होत असल्याचे माहे एप्रिल, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, नाथजल या बाटलीबंद पाणीपुरवठा करणाऱ्या पुरवठादारास गोडाऊन म्हणून दिलेली जागा अत्यंत कमी दराने दिली असून सदर गोडावूनचा वापर किरकोळ विक्री स्टॉल म्हणून करण्यात येतो, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, या बस डेपोमध्ये विक्रेत्यांना स्टॉल देताना गैरव्यवहार झाला असल्याबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी शासनास माहे मार्च, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान लेखी कळविले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय त्यानुसार संबंधितांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. एकनाथ शिंदे : (१) व (२) स्वारागेट बसस्थानकावर नाथजलाचे अधिकृत वितरकांकडून पाण्याच्या बाटलींची १५ ऐवजी २० रुपये दराने विक्री करत असल्याचे आढळून आले आहे. तसेच स्वारागेट व वाकडेवाडी येथे नाथजलाच्या साठवणूकीसाठी नाथजलाचे अधिकृत वितरकांना नियमानुसार शुल्क आकारून १०० चौ फुट मोकळी जागा गोदामाकरीता देण्यात आलेली आहे.

(३) होय.

(४) स्वारागेट बसस्थानकावरील नाथजल अधिकृत वितरकाची नियुक्ती दि.०७.०७.२०२२ रोजी पासून कायम स्वरूपी रद्द करण्यात आली आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

डोंबिवली (जि.ठाणे) येथील एमआयडीसीतील प्रदूषण करणाऱ्या कारखान्यांवर कारवाई करण्याबाबत

(३७) * ४४५८३ श्री.मंगेश कुडाळकर (कुर्ला), श्रीमती यामिनी यशवंत जाधव (भायखळा) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) डोंबिवली (जि.ठाणे) येथील एमआयडीसीमधील रासायनिक कंपन्या पाण्यावर कोणतीही प्रक्रिया न करता प्रदूषित पाणी नाल्यामध्ये सोडत असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास डोंबिवलीतील गणेश नगरमधील रामचंद्र नाल्याचा प्रवाह दुषित पाण्यामुळे निळा झाल्याचे दिनांक २८ मार्च, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास आढळून आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, यापुर्वीही डोंबिवली येथे रासायनिक प्रदूषणामुळे हिरवा पाऊस पडणे तसेच रस्ते गुलाबी होणे अशाप्रकारच्या घटना घडल्या असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यानुसार नियमांचे पालन न करणाऱ्या कंपन्यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे : (१) हे खरे नाही.

(२) हे खरे आहे.

(३) सदरील बाबतीत महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळाने केलेल्या पाहणी दरम्यान हिरवा पाऊस पडला नसल्याचे आढळून आले होते. खाद्यपदार्थांमध्ये मिसळण्याचे रंग रस्त्यावर पडल्यामुळे रस्ता हिरवा झाल्याचे निदर्शनास आले होते. तसेच

एमआयडीसीकडून पावसाळी पाणी वाहून नेणा-या नाल्यातून गाळ काढून रस्त्यालगत टाकण्यात आला होता त्यामुळे रस्त्याला गुलाबी रंग आला होता.

(४) महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळाकडून दोन उदयोगांना दि.२६/०४/२०२२ रोजी उत्पादन बंदचे आदेश देण्यात आले व त्याचप्रमाणे एमआयडीसी यांना याबाबत दि.२०/०३/२०२२ रोजी कारणे दाखवा नोटीस बजावण्यात आलेली आहे.

सदरील कारणे दाखवा नोटीसच्या अनुषंगाने, एमआयडीसी कडून उत्तर प्राप्त झालेले असून, पाईपलाईन दुरुस्तीचे काम त्वरीत करण्यात आल्या बाबत कळविण्यात आलेले आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

रावेर (जि.जळगांव) तालुक्यातील पंचायत समितीमध्ये स्वच्छ भारत मिशन अंतर्गत असलेल्या वैयक्तिक व सामुहिक शौचालये योजनांमध्ये झालेल्या अपहाराबाबत

(३८) * ४७६८४ श्री.चंद्रकांत (भाऊ) निंबाजी पाटील (मुक्ताईनगर), श्री.शिरीष चौधरी (रावेर), श्रीमती सुलभा खोडके (अमरावती), श्री.सुरेश वरपुडकर (पाथरी), श्री.अमित झनक (रिसोड), श्री.नानाभाऊ पटोले (साकोली), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी) : सन्माननीय पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) रावेर (जि. जळगांव) येथे सन २०२० ते २०२२ या कालावधीत पंचायत समिती मधील स्वच्छ भारत मिशन अंतर्गत वैयक्तिक व सामुहिक शौचालये योजनांमध्ये सुमारे दिड कोटी रुपयांचा अपहार झाला असल्याप्रकरणी रावेर पोलीस स्टेशन मध्ये गुन्हा दाखल करण्यात आल्याचे माहे मे, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, संशयित कंत्राटी गट समन्वयक हे पंचायत समिती रावेर येथे सन २०१२ पासून नियुक्तीवर असल्याने मागील दहा वर्षांचा विचार करता हा आकडा पंधरा कोटीच्या आसपास जाण्याची शक्यता आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या संदर्भात चौकशी करण्याकरिता जि.प.मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांनी त्रिसदस्यीय चौकशी समिती गठीत केली आहे हे खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यानुसार कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गुलाबराव पाटील : (१) अंशतः खरे आहे.

स्वच्छ भारत मिशन (ग्रामीण) अंतर्गत पंचायत समिती, रावेर, जिल्हा-जळगांव मधील वैयक्तिक शौचालय बांधकाम प्रोत्साहन अनुदान पात्र लाभार्थ्यांच्या खात्यावर जमा होत नसल्याबाबत, गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती, रावेर यांच्याकडे तोंडी स्वरूपात फेब्रुवारी, २०२२ मध्ये तक्रारी प्राप्त झाल्या आहेत.

तसेच, श्री.चंद्रकांत पाटील, विधानसभा सदस्य, मुक्ताईनगर, जिल्हा-जळगांव यांनी दिनांक १३/०४/२०२२ च्या पत्रान्वये, मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जळगांव यांना सन २०१५-१६ ते २०२१-२२ या कालावधीत रावेर, पंचायत समिती मध्ये स्वच्छ भारत मिशन (ग्रामीण) अंतर्गत वैयक्तिक व सार्वजनिक शौचालय प्रोत्साहन अनुदानामध्ये झालेल्या भ्रष्टाचाराबाबत चौकशी करण्याबाबत कळविले आहे.

(२) या प्रकरणी केलेल्या चौकशी अंती पंचायत समिती, रावेर अंतर्गत, स्वच्छ भारत मिशन (ग्रामीण) मध्ये प्रोत्साहन अनुदानाची रक्कम, अपात्र/ बनावट लाभार्थ्यांना अदा केल्याची बाब, निदर्शनास आलेली आहे. अशाप्रकारे कक्षातील संबंधित कंत्राटी गट समन्वयक श्री.समाधान गोडू निंबोरे व श्रीमती मंजूश्री सुरेश पवार, समुह समन्वयक यांचेविरुद्ध सुमारे रु.१५२.६४ लक्ष इतकी रक्कम अपहार केल्याची बाब निदर्शनास आली आहे.

(३) होय,

मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, जळगांव यांनी दिनांक १२/०७/२०२२ च्या आदेशान्वये गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती, रावेर व इतर यांची त्रिसदस्यीय चौकशी समिती गठीत करण्यात आली आहे.

(४) या प्रकरणी केलेल्या चौकशी अंती पंचायत समिती, रावेर अंतर्गत स्वच्छ भारत मिशन (ग्रामीण) मध्ये प्रोत्साहन अनुदानाची रक्कम, अपात्र/ बनावट लाभार्थ्यांना अदा केल्याची बाब, निदर्शनास आलेली आहे. अशाप्रकारे कक्षातील संबंधित कंत्राटी गट समन्वयक श्री.समाधान गोडू निंबोरे व श्रीमती मंजूश्री सुरेश पवार, समुह समन्वयक यांचेविरुद्ध सुमारे रु.१५२.६४ लक्ष इतकी रक्कम अपहार केल्या प्रकरणी पोलीस ठाणे, रावेर येथे FIR No. ०१२६ अन्वये, दिनांक २०/०४/२०२२ रोजी फौजदारी गुन्हा दाखल करण्यात आलेला आहे. तसेच, त्यांना जिल्हा परिषद सेवेतून कायमस्वरूपी कार्यमुक्त करण्यात आले आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

डोंगरगाव (ता.राळेगाव. जि.यवतमाळ) येथील नळ पाणी पुरवठा योजनेच्या कामाबाबत

(३९) * ४७७०१ डॉ.अशोक उईके (राळेगाव) : सन्माननीय पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) डोंगरगाव (ता.राळेगाव, जि.यवतमाळ) येथे माहे एप्रिल, मे व जून महिन्यामध्ये पाणी टंचाई निर्माण होत असून पाणी पुरवठा विभागाकडून टाकीचे बांधकाम व पाईप लाईन टाकणे इत्यादी कामांना निधी देण्यात येऊनही कंत्राटदाराने विहित कालावधीत काम पुर्ण न करता निकृष्ट दर्जाचे काम केल्याचे दिनांक ५ मे, २०२२ मध्ये वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून पाणीटंचाई दूर करण्याच्या दृष्टीने तसेच संबंधित कंत्राटदारावर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गुलाबराव पाटील : (१) हे खरे नाही.

(२) सदर योजनेस प्रशासकीय मान्यता दि.०५.०४.२०१८ ला देण्यात आली असता निविदा ०५ व्यांदा प्रसिध्द केली असता प्राप्त प्रतिसादानुसार योजनेस कार्यदेश दि.१.११.२०२० रोजी कार्यदेश देण्यात आले. त्यानुसार सदर योजनेचे काम ४ महिन्यात पुर्ण होणे अपेक्षित होते. तथापि, मजूर, मटेरियल व मशिनरी न मिळाल्यामुळे सदर काम विहित मुदतीत पूर्ण करणे शक्य न झाल्याने सदर कामास दि. १.३.२०२१ ते २०.६.२०२१ पर्यंत दंडात्मक मुदतवाढ देण्यात आली. दि. १६.६.२०२१ रोजी योजनेची चाचणी घेऊन काम पुर्ण करण्यात आले आहे. विलंबाच्या अनुषंगाने संबंधित कंत्राटदारावर दंडात्मक कारवाई करण्यात आलेली आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

सेनगांव तालुक्यातील (जि.हिंगोली) ग्रामीण भागातील पाणी टंचाई दूर करण्याबाबत

(४०) * ४५४१० श्री.संतोष बांगर (कळमनुरी) : सन्माननीय पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) हिंगोली जिल्ह्यातील सेनगांव तालुक्यातील ग्रामीण भागात भीषण पाणी टंचाई निर्माण झाली असून तालुक्यातील हत्त फाटा येथील महिलांना पिण्याच्या पाण्यासाठी वणवण फिरावे लागत असल्याचे माहे मे, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर तालुक्यात दरवर्षी एप्रिल महिन्यामध्ये भीषण पाणी टंचाई निर्माण होत असून तालुक्यातील आजगाव, खडकी, भगवती, मन्नास पिंपरी, वाघजाळी, पुसेगाव. तळणी, जाम्बुन (बु) आडोळ, हानकदरी, खेरखेडा, उटी (बु), हिवरा, केलसुला, गुगळ, पिंपरी, गणेशपुर, कोडवाडा, वटकळी, सालेगांव, देवूळगांव, लिंगदरी, सुलदली इत्यादी ४० गावांत पाणी टंचाई निर्माण झाली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, ग्रामीण भागात भीषण पाणी टंचाई निर्माण झाली असतानाही प्रशासनाकडून कोणत्याच उपाययोजना करण्यात आलेल्या नसल्याने नागरिकांमध्ये प्रचंड रोष व्यक्त होत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय त्यानुसार पाणी टंचाई दूर करण्यासाठी कोणती उपायोजना केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गुलाबराव पाटील : (१) नाही,

सेनगाव तालुक्यातील मौजे हत्ता फाटा येथे येलदारी जलाशयावरून सेनगाव नगरपंचायतीस पाणी पुरवठा करणा-या उद्भरण वाहीनीतून जोडणी घेवून सदर गावास पाणी पुरवठा सुरु आहे.

(२) अंशतः खरे आहे.

सेनगाव तालुक्यातील आजगाव, खडकी, भगवती, मन्नासपिंप्री, वाघजाळी, पुसेगाव, तळणी, जांभरुन बु, अडोळ, हनकदरी, खैरखेडा, उटी बु- हिवरा, केलसुला, गुगळपिंप्री, गणेशपुर, कोंडवाडा, वटकळी, सालेगाव, देवुळगाव, लिंगदरी, सुलदली इत्यादी ४० गावात सौम्य स्वरूपाची पाणी टंचाई निर्माण झाली होती.

सदर टंचाई निवारणासाठी गावास विंधन / विहिर अधिग्रहण करून पाणी पुरवठा करण्यात येत आहे.

(३) व (४) पाणी टंचाई सन २०२१-२२ अंतर्गत सेनगाव तालुक्यातील ९२ गावात ११५ विहिर / विंधन विहिर अधिग्रहण करण्यात येऊन पाणी पुरवठा सुरु आहे व ३ गावात ४ टँकरद्वारे पाणी पुरवठा सुरु आहे. तसेच ४७ गावात ५६ नवीन विंधन विहिरींचे खोदकाम करण्यात आलेले आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील शाळांमध्ये सीसीटीव्ही बसवण्यासाठी निधी उपलब्ध करून देण्याबाबत

(४१) * ४४६११ श्री.राजेंद्र पाटणी (कारंजा), अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), श्री.राम कदम (घाटकोपर पश्चिम), श्री.अभिमन्यु पवार (औसा), श्रीमती सीमा महेश हिरे (सीमाताई) (नाशिक पश्चिम), श्री.अमित साटम (अंधेरी पश्चिम), श्री.सुभाष देशमुख (सोलापूर दक्षिण), डॉ.संदीप धुर्वे (अर्णी), अॅड.राहूल कुल (दौंड), श्री.रवि राणा (बडनेरा), श्री.संग्राम शोपटे (भोर), श्री.सुनिल प्रभू (दिंडोशी), श्री.रईस शेख (भिवंडी पूर्व) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील शाळांमध्ये वर्षभरात सीसीटीव्ही लावण्यात येतील तसेच शाळेत लैंगिक अत्याचार घडल्यास मुख्याध्यापक आणि शाळांच्या सचिवांना जबाबदार धरले जाईल अशी घोषणा मा.शालेय शिक्षण मंत्री यांनी माहे एप्रिल, २०२२ च्या तिसऱ्या आठवड्यात केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर सीसीटीव्ही बसविण्याचा खर्च शाळा चालविणाऱ्या संस्थांनी करावयाचा आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, नॉन सॅलरी ग्रँट तसेच आर.टी.ई. चे पैसे देण्यामध्ये शासन विलंब करत असल्यामुळे आधीच आर्थिक अडचणीत सापडलेल्या शाळांना सीसीटीव्हीची सक्ती केल्यामुळे मोठा आर्थिक फटका पडणार असून शासनाने सी.एस.आर. अथवा शालेय शिक्षण विभागांतर्गत येणाऱ्या समग्र शिक्षा अभियानाचा निधी यासाठी उपलब्ध करून द्यावा, अशी मागणी संस्थाचालकांच्या प्रतिनिधींनी केली आहे, हे खरे आहे काय,

(४) असल्यास, खाजगी विनाअनुदानित तसेच जिल्हा परिषद शाळांच्या बाबतीत सीसीटीव्ही बसवण्यासाठी निधी उपलब्ध करून देण्याच्या दृष्टीने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिपक केसरकर : (१) होय.

(२) होय.

(३) अंशतः खरे आहे.

(४) मा.उच्च न्यायालयाच्या निदेशानुसार खाजगी व्यवस्थापनाच्या शाळांमध्ये सीसीटीव्ही बसविण्याच्या सूचना या विभागाच्या दिनांक ०७ एप्रिल, २०१६ च्या शासन परिपत्रकान्वये देण्यात आल्या आहेत. तसेच याकरीता शासनाकडून

अनुदान देण्यात येणार नाही, ही बाब स्पष्ट करण्यात आली आहे. याशिवाय शासकीय व स्थानिक स्वराज संस्थांच्या शाळांत निधी उपलब्धतेनुसार सीसीटीव्ही बसविण्याची तरतूद ठेवली आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यातील विशेषतः परभणी जिल्ह्यातील शाळा शिक्षण हक्क कायद्याचे
निकष पूर्ण करण्यास अपयशी ठरल्याबाबत**

(४२) * ४७८६९ अॅड.राहूल कुल (दौंड), श्री.अभिमन्यु पवार (औसा), श्री.जयकुमार गोरे (माण), डॉ.राहूल पाटील (परभणी) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात शिक्षण हक्क अधिनियम (आरटीई) कायद्याची अंमलबजावणी करणे सर्व शाळांना बंधनकारक असताना सुमारे १ लाख ९ हजार ९४२ शाळांपैकी सुमारे ७१ हजार ४९५ शाळा शिक्षण हक्क कायद्याचे निकष पूर्ण करण्यास अपयशी ठरल्या असल्याचे निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, परभणी जिल्ह्यातील ७१ इंग्रजी माध्यमांच्या शाळांची तपासणी केली असता ४३ शाळा आरटीईचे निकष पूर्ण करत नसल्याचा अहवाल शिक्षण विभागाच्या वरिष्ठ अधिका-यांनी दिला, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, निकष पूर्ण करण्याबाबत शाळांना मुदतवाढ देण्यात आली आहे काय, तसेच निकष पूर्ण करण्यास विलंब करणाऱ्या शाळांविरुद्ध शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) असल्यास, या अधिनियमाच्या अंमलबजावणीकडे दुर्लक्ष करणाऱ्या शिक्षण विभागातील अधिकाऱ्यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिपक केसरकर : (१) व (२) अंशतः खरे आहे.

(३) शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक), जिल्हा परिषद परभणी यांनी जिल्ह्यातील ७३ शाळांना त्रुटी पूर्ततेसाठी कारणे दाखवा नोटिसा बजावल्या आहेत.

(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील विविध शैक्षणिक संस्थामधील प्राध्यापकांची व प्राचार्यांची भरती प्रक्रीया सुरु करण्याबाबत

(४३) * ४५५५५ डॉ.राहूल पाटील (परभणी), श्री.संग्राम थोपटे (भोर), श्री.क्षितीज ठाकूर (नालासोपारा), श्री.हितेंद्र ठाकूर (वसई), श्री.राजेश रघुनाथ पाटील (बोईसर), श्री.विनोद निकोले (डहाणू), श्री.अनिल बाबर (खानापूर), श्री.शिरीष चौधरी (रावेर), श्रीमती सुलभा खोडके (अमरावती), श्री.सुरेश वरपुडकर (पाथरी), श्री.अमित झनक (रिसोड), श्री.नानाभाऊ पटोले (साकोली), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.रईस शेख (भिवंडी पूर्व) : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील केंद्रीय विद्यापीठे, आयआयटी, आयआयएम, इंदिरा गांधी राष्ट्रीय मुक्त विद्यापीठासह राष्ट्रीय स्तरावरील शैक्षणिक संस्थांमध्ये प्राध्यापक, सहयोगी प्राध्यापक आणि सहायक प्राध्यापकांची सुमारे ११००० पदे रिक्त असल्याचे माहे मे, २०२२ रोजीच्या सुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सन २००९ पासून विविध महाविद्यालयांमधील प्राध्यापकांची ५० टक्के पदे रिक्त असून शासनाने भरती बंद केल्यामुळे अनेक नेट-सेट, पीएचडी पात्रता धारण केलेल्या प्राध्यापकांना तुटपुंज्या मानधनावर तासिका तत्वावर काम करावे लागत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त भरती प्रक्रियेसंदर्भात दिनांक १२ नोव्हेंबर, २०२१ च्या आदेशान्वये लोकप्रतिनिधी व शिक्षक व शिक्षकेत्तर कर्मचारी संघटनांचे प्रतिनिधी यांचा समावेश असलेल्या समितीचे गठन करण्यात आले आहे, हे खरे आहे काय,

(४) असल्यास, सदर समितीच्या अहवालानुसार शासनाने भरती प्रक्रीया त्वरीत सुरु करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत (दादा) पाटील : (१) व (२) सदरहू संस्था या राष्ट्रीय स्तरावरील शैक्षणिक संस्था असल्यामुळे राज्य शासनाच्या अखत्यारीत येत नाही. हे खरे नाही.

(३) व (४) सदरचा शासन निर्णय हा राज्यातील अशासकीय अनुदानित महाविद्यालयातील प्राचार्य व शिक्षकीय पदांशी निगडित असल्यामुळे राष्ट्रीय स्तरावरील शैक्षणिक संस्थांशी संबंध नाही. सदरहू शासन निर्णयानुसार राज्यातील अशासकीय अनुदानित महाविद्यालयातील प्राचार्य व शिक्षकीय पदांची भरती प्रक्रीया सुरु आहे.

(५) प्रश्नच उद्भवत नाही.

मुंबई उपनगरातील माहूल (चेंबूर) येथील प्रदुषित हवेमुळे नागरिकांच्या आरोग्यावर विपरित परिणाम होत असल्याबाबत

(४४) * ४६३८० श्री.प्रकाश फातर्पेकर (चेंबूर), श्री.पराग शाह (घाटकोपर पूर्व), अॅड.पराग अळवणी (विलेपार्ले), कॅप्टन आर. सेल्वन (सायन-कोळीवाडा), अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), श्री.मिहीर कोटेचा (मुलुंड) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई उपनगरातील माहूल (चेंबूर) येथील रहिवाश्यांना श्वसनाचा त्रास होऊन डोळे आणि त्वचेवरही परिणाम होत असताना हवेची गुणवत्ता सुधारत असल्याचा दावा राज्य शासनाच्या पर्यावरण विभागाने माहे एप्रिल, २०२२ मध्ये प्रसिध्द केलेल्या अहवालात नमुद केल्याचे निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, भारत पेट्रोलियम कॉर्पोरेशन लि.यांनी घेतलेल्या नोंदीनुसार नायट्रोजन डायऑक्साईड, पीएम प्रदुषक, मेथेनिक हायड्रोकार्बन, एमपी झायनेल यांचे प्रमाणात मोठ्या प्रमाणावर तफावत आढळून आली, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून प्रदूषण नियंत्रण मंडळाने जाहीर केलेल्या अहवालातील त्रुटींबाबत संबंधित दोषींवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे : (१) महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळाकडून करण्यात आलेल्या कृती आराखड्याच्या प्रभावीपणे अंमलबजावणीमुळे सर्वसमावेशक पर्यावरणीय प्रदुषण निर्देशांक ६९.१९ पासून कमी होवून सद्यस्थितीला ५४.६७ इतका आहे.

सदर ठिकाणच्या प्रदुषणाच्या अनुषंगाने बृहन्मुंबई महानगरपालिका यांचे पत्रानुसार श्वसनाचा त्रास, डोळे आणि त्वचेवर परिणाम होत असल्याच्या तक्रारी एम-पश्चिम विभागातील माहुल गाव दवाखाना तसेच माहुल एसआरए दवाखाना येथे प्राप्त झालेल्या नाहीत .

(२) व (३) हे अंशतः खरे आहे.

मे. भारत पेट्रोलियम कॉर्पोरेशन लि. कारखान्यामध्ये बसविण्यात आलेल्या वातावरणीय हवेच्या गुणवत्ता मापन केंद्रामधील नोंदीनुसार पीएम-१० आणि नायट्रोजन डायऑक्साईड-२ पॅरामीटर्सची दैनिक सरासरी मूल्यांसाठी राष्ट्रीय वातावरणीय हवा गुणवत्ता मानकांशी तुलना केली असता पीएम -१० वगळता, नायट्रोजन डायऑक्साईड -२ हे मानकांच्या विहित मर्यादेमध्ये आहे. राष्ट्रीय वातावरणीय हवा गुणवत्ता मानकामध्ये एमपी झायनेल आणि मेथेनिक हायड्रो कार्बन साठी कोणतीही मानक मर्यादा दिलेली नाही.

(४) प्रश्न उध्दभवत नाही.

मुंबईत शिक्षकांच्या रिक्त पदांमुळे एक शिक्षकी शाळांच्या संख्येत वाढ होत असल्याबाबत

(४५) * ४६९३० श्री.संतोष दानवे (भोकरदन), श्री.सुरेश (राजूमामा) भोळे (जळगाव शहर), श्री.योगेश सागर (चारकोप) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात स्थानिक स्वराज्य संस्था आणि शालेय शिक्षण विभागाच्या शाळांमध्ये शिक्षकांच्या रिक्त पदांमुळे मुंबई शहरात एक शिक्षकी शाळा वाढत असल्याचे माहे एप्रिल २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, आहे हे खरे काय,

(२) असल्यास, मुंबईत १९ तर मुंबई उपनगरात २२ अशा एकूण ४१ शाळांमध्ये या एक शिक्षक असल्याने तेथे गुणवत्ता आणि विद्यार्थ्यांची संख्या घटत असल्याने येत्या काळात या शाळा बंद होण्याच्या मार्गावर आहेत, हे ही खरे आहे काय

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय त्यानुसार उपरोक्त शाळांमध्ये शिक्षकांची रिक्त पदे भरण्याबाबत व पायाभूत सुविधा उपलब्ध करून देण्यासाठी कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिपक केसरकर : (१) व (२) नाही.

(३) खाजगी अनुदानित शाळांमध्ये अतिरिक्त ठरलेले प्रशिक्षक व NGO कडून प्राप्त झालेले शिक्षक एक शिक्षकी शाळांना तात्पुरत्या स्वरूपात उपलब्ध करून देण्यात आलेले आहेत.

सद्यस्थितीत पवित्र पोर्टलद्वारे शिक्षकांची पदे भरण्याच्यादृष्टीने शासनाने दिनांक ०३.०८.२०२२ च्या पत्रान्वये महाराष्ट्र राज्य परीक्षा परिषद यांना अभियोग्यता व बुद्धिमत्ता चाचणी-२०२२ चे आयोजन करण्याबाबत सूचित करण्यात आले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

पनवेल (जि. रायगड) तालुक्यात जल जीवन मिशन अंतर्गत राबविण्यात येणाऱ्या नळपाणीपुरवठा योजनेसाठी निधीची तरतूद करण्याबाबत

(४६) * ४४६९१ श्री.प्रशांत ठाकूर (पनवेल), श्री.समीर कुणावार (हिंणघाट), श्री.महेश बालदी (उरण), अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), श्रीमती मनिषा चौधरी (दहिसर), श्री.अमित साटम (अंधेरी पश्चिम) : सन्माननीय पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पनवेल (जि. रायगड) तालुक्यात जल जीवन मिशन अंतर्गत सर्व गावांमध्ये नळपाणी पुरवठा योजना राबविण्यासाठी पनवेल पंचायत समितीच्या पाणी पुरवठा विभागाचे सर्वेक्षण सुरू असल्याचे माहे मे, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त तालुक्यातील १२० गावांपैकी ९० गावांची पाहणी यश कन्सल्टन्सीने पूर्ण केली असून त्यानुसार या योजनेसाठी उक्त गावांना सुमारे ४० दशलक्ष पाण्याची आवश्यकता लागणार असून त्यासाठी सुमारे ८२ कोटी रूपयांपेक्षा अधिक खर्च होणार आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून पनवेल तालुक्यातील गावांना जल जीवन मिशन अंतर्गत राबविण्यात येणा-या नळपाणी पुरवठा योजनेसाठी लागणारे पाणी व होणा-या खर्चाची तरतूद करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गुलाबराव पाटील : (१) व (२) होय हे खरे आहे.

(३) सदर योजनेसाठी उपलब्ध असलेल्या पाणी स्रोतांचा वापर करण्यात येणार असून ज्या योजनांचे स्रोत विहीर व बोअरवेल आहेत त्याकरीता संबंधित वरिष्ठ भूवैज्ञानिक यांचा दाखला घेऊन योजना प्रस्तावित करण्यात आलेल्या आहेत. महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ (MIDC), नवी मुंबई महानगर पालिका (NMMC), महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण (MJP), शहर औद्योगिक विकास महामंडळ (CIDCO) हेटवणे यांच्या जलवाहिनीवरून जोडणीची

ग्रामपंचायती मार्फत मागणी करण्यात आली आहे. ज्या योजनांची अंदाजपत्रकीय किंमत ५ कोटीपेक्षा अधिक आहे अशा गावांचे सर्वेक्षण महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण मार्फत करण्यात येत आहे. या योजनांकरीता केंद्र व राज्य शासनामार्फत समप्रमाणत वित्तीय तरतूद करण्यात आली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबई विद्यापीठातील विद्यार्थ्यांचे पदवी अभ्यासक्रमाचे प्रमाणपत्र अनेक वर्षांपासून प्रलंबित असल्याबाबत

(४७) * ४४५९६ अॅड.पराग अळवणी (विलेपार्ले), कॅप्टन आर. सेल्वन (सायन-कोळीवाडा), श्री.पराग शाह (घाटकोपर पूर्व), अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), श्री.अमित साटम (अंधेरी पश्चिम), श्री.प्रशांत ठाकूर (पनवेल), श्रीमती मनिषा चौधरी (दहिसर), श्री.रविंद्र वायकर (जोगेश्वरी पूर्व), श्री.राणाजगजीतसिंह पाटील (तुळजापूर) : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पदवी अभ्यासक्रम पूर्ण करणाऱ्या विद्यार्थ्यांना १८० दिवसांमध्ये प्रमाणपत्र मिळणे आवश्यक असल्याचा विद्यापीठ अनुदान आयोगाचा नियम असतानाही मुंबई विद्यापीठातील काही विद्यार्थ्यांना ३ वर्षे पदवी प्रमाणपत्र मिळत नसल्याची बाब माहे एप्रिल, २०२२ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, एन .जी. आचार्य महाविद्यालयातील एका विद्यार्थ्यांनीला ३ वर्षे पदवी प्रमाणपत्र न मिळाल्याने तिच्यावर बॉम्बे रुग्णालयातील नोकरी गमावण्याची वेळ आली हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, एकुण १८० कोटींचा अर्थसंकल्प असणाऱ्या मुंबई विद्यापीठाची स्वतःची छपाई यंत्रणा असतानाही परराज्यात प्रमाणपत्र छपाई करावी लागते, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यानुसार विद्यार्थ्यांना योग्य वेळेत प्रमाणपत्र उपलब्ध करून देणेबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत (दादा) पाटील : (१) हे खरे नाही.

विद्यापीठाने घेतलेल्या सर्व परीक्षांचे निकाल जाहीर झाल्यानंतर पुढील तीन ते चार महिन्यात म्हणजेच ९० ते १२० दिवसांत विद्यापीठाकडून त्या संबंधित वर्षासाठीचे दीक्षांत समारंभ आयोजित करून परीक्षा उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थ्यांना पदवी बहाल करण्यात येते व पुढील १ महिन्याच्या आत सर्व संबंधित विद्यार्थ्यांचे पदवी प्रमाणपत्र संबंधित महाविद्यालयाकडे पाठविण्यात येतात व महाविद्यालये त्यांच्या स्तरावर पदवी प्रमाणपत्र विद्यार्थ्यांना वितरीत करतात.

(२) हे खरे नाही.

अशा स्वरूपाची तक्रार विद्यापीठाच्या परीक्षा विभागाकडे प्राप्त नाही.

(३) हे अंशतः खरे आहे.

विद्यापीठाकडे असलेल्या छपाई यंत्रणेत अत्याधुनिक तंत्रज्ञानासंबंधीत यंत्र सामुग्री व पुरेशा प्रमाणात कुशल मनुष्यबळाचा अभाव असल्यामुळे पदवी प्रमाणपत्र छपाईसाठी निविदा प्रक्रिया राबवून पात्र निविदा धारकास छपाईचे काम देण्यात येते.

(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

डहाणू (जि.पालघर) येथे 'सुजल निर्मल अभियान शहर पाणी पुरवठा योजनेचे'

काम संथ गतीने सुरू असल्याबाबत

(४८) * ४७९३६ श्री.विनोद निकोले (डहाणू), श्री.हितेंद्र ठाकूर (वसई), श्री.क्षितीज ठाकूर (नालासोपारा), श्री.राजेश रघुनाथ पाटील (बोईसर) : सन्माननीय पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) डहाणू (जि. पालघर) येथील 'सुजल निर्मल अभियान शहर पाणी पुरवठा योजने'च्या कामाला पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभागाकडून दिनांक १० मार्च, २०१४ रोजी प्रशासकीय मंजूरी देण्यात येऊनही अद्यापपर्यंत नळ पाणी पुरवठा योजनेचे काम प्रलंबित असून वारंवार कंत्राटदाराला मुदत व रक्कम वाढवून देण्यात येत आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, या योजनेअभावी नागरिकांना पाणीटंचाईस सामोरे जावे लागत असल्याचे माहे मे, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणाची शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय निष्पन्न झाले त्यानुषंगाने उक्त योजनेच्या कामाला गती देऊन डहाणू शहरातील पिण्याच्या पाण्याचा प्रश्न सोडविण्याकरीता शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गुलाबराव पाटील : (१) होय. अंशतः खरे आहे.

विविध खात्याच्या परवानग्या मिळण्यास विलंब झाल्याने, नगरपरिषद सर्वसाधारण सभा ठरावाअन्वये कंत्राटदारास मुदतवाढ देण्यात आलेली आहे. तथापि, योजनेच्या कामाची रक्कम वाढवून देण्यात आलेली नाही.

(२) नाही. माहे फेब्रुवारी, २०२२ पासून योजना कार्यान्वित करण्यात आलेली आहे.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील अवैध गुटखा विक्री व वाहतूक करण्याच्यावर कारवाई करण्याबाबत

(४९) * ४५३१२ अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), श्री.मिहीर कोटेचा (मुलुंड), श्री.सुनिल टिंगरे (वडगाव शेरी) : सन्माननीय अन्न व औषध प्रशासन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यात गुटखाबंदी असतांनाही शिर्डी, श्रीरामपूर व संगमनेर तालुक्यात मध्यप्रदेशातून येणाऱ्या खाजगी ट्रॅव्हल्समार्फत अवैध गुटखा वाहतूक व विक्री होत असल्याचे नुकतेच निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) तसेच पुणे जिल्ह्यातील येरवडा, वडगावशेरी, विमाननगर, कल्याणीनगर, चंदननगर, खराडी या भागांमध्ये देखील पान टपऱ्यांमधून अवैध पध्दतीने गुटखा विक्री होत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यानुसार गुटख्याची अवैध वाहतूक व विक्री करणाऱ्यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. संजय राठोड : (१) हे खरे नाही.

(२) हे अंशतः खरे आहे.

(३) अन्न व औषध प्रशासनाने दि. ०१.०४.२०२२ ते दि. २१.०७.२०२२ या कालावधीत पुणे जिल्ह्यातील येरवडा, वडगावशेरी, विमाननगर, कल्याणीनगर, चंदननगर, खराडी या भागामध्ये ०३ ठिकाणी छापे टाकून रु. ३,८०९/- किंमतीचा प्रतिबंधित अन्न पदार्थाचा साठा जप्त केलेला आहे. त्याअनुषंगाने सर्व प्रकरणी पोलिसांकडे संबंधितांविरुद्ध फिर्याद दाखल करण्यात आलेली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

हिंगोली जिल्ह्यात पाणी नमुने दुषित आढळून आल्याबाबत

(५०) * ४७३१८ श्री.तान्हाजी मुटकुळे (हिंगोली) : सन्माननीय पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) हिंगोली जिल्ह्यात प्रयोगशाळा व भुवैज्ञानिक विभागाकडून माहे एप्रिल महिन्यात तपासलेल्या ४६२ पाणी नमुन्यांपैकी ५८ पाणी नमुने दुषित आढळून आले असल्याचे माहे मे, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, हिंगोली जिल्ह्यात जलस्रोत दुषित होण्याचे प्रमाण १३ टक्के असल्याने हिंगोली, सेनगाव, कळमनुरी, औंढा तालुक्यातील नागरिकांच्या आरोग्यास धोका निर्माण झाला आहे, हे ही खरे काय,

(३) असल्यास, यामध्ये औंढा तालुक्यातील पांगरा, सिंहगोली, हिंणणी तालुक्यातील दुर्गधामणी, साटंबा पांगरी, भिरडा, कामगाव, पारडा, येळी, भटसावंगी, भटसावंगी तांडा, एकघर वाडी, पातोंडा, सागद, दुर्गसावंगी, डिग्रस कर्हाळे, फाळेगाव, वांझोळा, अंबाळा, वडद, आडगाव, सिंगी आणि सेनगाव कळमनुरी या तालुक्यातील काही ठिकाणचे बोअर व विहीरीचे पाणी दूषित आढळले आहे, हे ही खरे काय,

(४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने हिंणोली जिल्ह्यातील सर्व तालुक्यांमधील गावांमध्ये तातडीने जलशुद्धीकरणाची कोणती मोहीम सुरु केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गुलाबराव पाटील : (१) हे खरे आहे.

कनिष्ठ वैज्ञानिक अधिकारी, जिल्हा सार्वजनिक आरोग्य प्रयोगशाळा, हिंणोली यांचे मार्फत माहे एप्रिल, २०२२ मध्ये हिंणोली जिल्ह्यातील एकूण २४ प्राथमिक आरोग्य केंद्रामार्फत एकूण ४६२ पाणी नमुन्याची अनुजीव तपासणी करण्यात आली. त्यापैकी ५८ जलस्रोतांचे पाणी नमुने दूषित आढळून आले आहे.

(२) कनिष्ठ वैज्ञानिक अधिकारी, जिल्हा सार्वजनिक आरोग्य प्रयोगशाळा, हिंणोली यांचे अनुजैविक पाणी नमुने तपासणी अहवाल माहे एप्रिल, २०२२ नुसार दूषित आढळून आलेल्या ५८ जलस्रोतांचे ब्लिचिंग पावडरद्वारे शुद्धीकरण करण्याबाबत जिल्हा परिषद स्तरावरून आरोग्य विभाग, पंचायत विभाग, पाणी व स्वच्छता विभागामार्फत संबंधित पंचायत समितीच्या गटविकास अधिकारी यांना कळविण्यात आले होते. त्यानुषंगाने दूषित आढळून आलेल्या स्रोतांचे पाणी नमुने पुनश्च जिल्हा सार्वजनिक आरोग्य प्रयोगशाळा, हिंणोली यांचेकडे सादर करण्यात आले असून सदरचे पाणी पिण्यास योग्य असल्याचा प्रयोगशाळेचा अहवाल प्राप्त झाला आहे. सद्यस्थितीत पाणी पिण्यास योग्य असल्याने नागरिकांच्या आरोग्यास धोका निर्माण झाला हे खरे नाही.

(३) हे खरे आहे.

दूषित आढळून आलेल्या स्रोतांचे शास्त्रोक्त पध्दतीने ब्लिचिंग पावडरद्वारे शुद्धीकरण करून सदर स्रोतांचे पाणी नमुने पुनश्च जिल्हा सार्वजनिक आरोग्य प्रयोगशाळा, हिंणोली यांच्याकडे सादर करण्यात आला असून सदर पाणी पिण्यास योग्य असल्याचे प्रयोगशाळेच्या अहवालात नमूद केले आहे.

(४) दूषित आढळून आलेल्या ५८ जलस्रोतांचे शास्त्रोक्त पध्दतीने ब्लिचिंग पावडरद्वारे शुद्धीकरण करण्याबाबत आरोग्य विभाग, पंचायत विभाग, पाणी व स्वच्छता विभागामार्फत संबंधित पंचायत समितीच्या गटविकास अधिकारी यांना कळविण्यात आले होते.

त्यानुषंगाने दूषित आढळून आलेल्या स्रोतांचे शास्त्रोक्त पध्दतीने ब्लिचिंग पावडरद्वारे शुद्धीकरण करून सदर स्रोतांचे पाणी नमुने पुनश्च जिल्हा सार्वजनिक आरोग्य प्रयोगशाळा, हिंणोली यांच्याकडे सादर करण्यात आला असून सदर पाणी पिण्यास योग्य असल्याबाबत प्रयोगशाळेचा अहवाल प्राप्त झाला आहे.

ग्रामपंचायत स्तरावर आरोग्य सेवक व ग्रामसेवक यांचे मार्फत संयुक्तपणे पावसाळापूर्व जलस्रोतांचे सर्वेक्षण करून जलस्रोतांचे नियमित उच्च दर्जाचे ग्रेड-A ब्लिचिंग पावडरद्वारे शुद्धीकरण करणे, स्रोताभोवतीचा परिसर स्वच्छ ठेवणे व साथ रोग उद्भवू नये याकरिता करावयाच्या उपाययोजनेबाबत हिंणोली जिल्ह्यातील सर्व ग्रामपंचायतींना गट विकास अधिकारी (सर्व) यांच्यामार्फत स्वच्छतेची मोहीम राबविण्याबाबत कळविण्यात आले आहे. त्या अनुषंगाने ग्रामपंचायत स्तरावर सर्व जलस्रोतांचे शुद्धीकरण मोहीम सुरु आहे

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात विशेषतः खामगाव, शेगाव (जि.बुलढाणा) व पुणे जिल्ह्यातील शिधापत्रिका व्यवस्थापन प्रणाली बंद असल्यामुळे शेकडो लाभार्थी लाभापासून वंचित असल्याबाबत

(५१) * ४५४५६ श्रीमती देवयानी फरांदे (नाशिक मध्य), अॅड.आकाश फुंडकर (खामगाव), श्रीमती मुक्ता टिळक (कसबापेठ) : सन्माननीय अन्न व नागरी पुरवठा आणि ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील अन्न व नागरी पुरवठा विभागाच्या रेशन कार्ड मॅनेजमेंट सिस्टीम या ऑनलाईन प्रणालीचे काम अत्यंत संथ गतीने सुरु असल्यामुळे राज्यातील लाखो नागरिकांना धान्यपुरवठा व इतर सुविधांपासून वंचित राहावे लागत आहे, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच खामगाव व शेगाव तहसील कार्यालयांतर्गत एकूण अनुक्रमे १५८ व ९० स्वस्त धान्य दुकाने असून सदरहू तहसील कार्यालयातील शिधापत्रिका ऑनलाईन व्यवस्थापन प्रणाली मागील ६ महिन्यांपासून बंद आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) तसेच पुणे जिल्ह्यातील अनेक परिमंडळ कार्यालयात संगणक तांत्रिक दृष्ट्या व्यवस्थित चालत नसल्याने नागरिकांना रेशन कार्ड मिळत नसल्याचेही माहे एप्रिल, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, सदर प्रणाली बंद असल्याने पिवळ्या व केशरी कार्डधारकांना स्वस्त धान्याचा लाभ मिळत नसणे तसेच अनेक आजारांवर मिळणाऱ्या मोफत वैद्यकीय सेवेचा लाभही मिळत नसल्याने त्यांना खाजगी रुग्णालयात उपचार घ्यावे लागत आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार शिधापत्रिका ऑनलाईन व्यवस्थापन प्रणाली पुर्ववत करून त्यात नोंद नसलेल्या नागरिकांची नोंद घेऊन त्यांना धान्य पुरवठा तसेच इतर लाभ देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. रविंद्र चव्हाण : (१) अंशतः खरे आहे, शिधापत्रिकांबाबतची कार्यवाही जलद गतीने होण्यासाठी व नागरिकांना शिधापत्रिका व्यवस्थापन प्रणालीवर (RCMS) Public login उपलब्ध करून देण्याकरीता NIC च्या Cloud storage ची क्षमता अपूर्ण पडत असल्याने Cloudstrat यांचा कडून जास्त क्षमतेची Cloud storage उपलब्ध करून घेण्यात आली. त्याकरीता शिधापत्रिकाधारकांची माहिती NIC कडून Cloudstrat यांच्या Cloud storage वर स्थलांतरीत करण्याची कार्यवाही माहे एप्रिल, २०२२ अखेर सुरु करण्यात आली. त्यानुसार माहे एप्रिल, २०२२ अखेर ते जून, २०२२ च्या दुसऱ्या आठवडयापर्यंत तांत्रिक अडचणीमुळे शिधापत्रिका व्यवस्थापन प्रणाली (RCMS) संथ गतीने कार्यरत होती. तथापि, सदर कालावधीत राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा योजनेच्या लाभार्थ्यांना बायोमेट्रीक ओळख पटवून ई-पॉस मशीनच्या सहाय्याने धान्य वाटपाची कार्यवाही नियमित सुरु होती.

(२) व (३) अंशतः खरे आहे. शिधापत्रिकाधारकांची माहिती NIC कडून Cloudstrat यांचा Cloud storage वर स्थलांतरीत करण्याची कार्यवाही सुरु असल्या कारणानेच खामगाव, शेगाव तहसील व पुणे जिल्ह्यातील अनेक परिमंडळासह संपुर्ण राज्यात माहे एप्रिल, २०२२ अखेर ते जून, २०२२ या २ महिन्यांच्या कालावधीत शिधापत्रिका व्यवस्थापन प्रणाली (RCMS) पुर्णतः बंद नसून संथ गतीने कार्यरत होती.

(४) राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा योजनेतर्गत धान्य वितरणाची कार्यवाही AePDS प्रणालीद्वारे करण्यात येत असल्याने पात्र लाभार्थ्यांना बायोमेट्रीक ओळख पटवून ई-पॉस मशीनच्या सहाय्याने धान्य वाटपाची कार्यवाही सुरळीत सुरु होती. तसेच शिधापत्रिका मिळाली नसल्याने वैद्यकीय सेवा मिळण्यास अडचणी निर्माण झाल्याबाबत तक्रार प्राप्त झालेली नाही.

(५) शिधापत्रिका व्यवस्थापन प्रणाली पुर्ववत झाल्यापासून राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा योजनेतर्गत ३१,३११ शिधापत्रिका वितरीत करण्यात आल्या असून त्यांना अन्नधान्याचा लाभ देण्यात आला आहे.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुंबई विद्यापीठातील कलिना संकुलातील पाच एकर जागा सिध्देश एंटरप्रायजेस यांना चित्रीकरणासाठी
आठ महिन्यांच्या भाडे करारावर दिल्याबाबत**

(५२) * ४४७५१ श्री.सुनील राणे (बोरीवली), श्री.अमित साटम (अंधेरी पश्चिम), श्री.सुभाष देशमुख (सोलापूर दक्षिण), श्री.नितेश राणे (कणकवली), श्री.प्रशांत ठाकूर (पनवेल), अॅड.पराग अळवणी (विलेपार्ले), श्रीमती मनिषा चौधरी (दहिसर), कॅप्टन आर. सेल्वन (सायन-कोळीवाडा), श्री.पराग शाह (घाटकोपर पूर्व), अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), श्री.संजय सावकारे (भुसावळ), श्री.रविंद्र वायकर (जोगेश्वरी पूर्व), श्री.राम सातपुते (माळशिरस) : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई विद्यापीठाने शासनाची परवानगी न घेता आणि निविदा न मागविताच कलिना संकुलातील तब्बल ५ एकर जागा सिध्देश एंटरप्रायजेस यांना चित्रीकरणासाठी आठ महिन्यांच्या भाडे करारावर दिल्याचे नुकतेच निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, जागा भाडे तत्वावर देताना पार्किंग शुल्क न आकारल्याने आणि भाडेकरारात ५० टक्क्यांची सूट दिल्याने प्रशासनाला जवळजवळ पाच कोटी रुपयांचे महसुलाचे नुकसान झाल्याचे दिनांक २० एप्रिल, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(४) असल्यास, या प्रकरणातील दोषींविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत (दादा) पाटील : (१) अंशतः खरे आहे.

सिध्देश एंटरप्रायजेस यांना चित्रीकरणासाठी विद्यापीठातील जागा भाडे करारावर देताना शासनाची परवानगी घेण्यात आली नसल्याचे दिसून आले आहे.

सिध्देश एंटरप्रायजेस यांना कलिना संकुलातील उच्चदाब तारांच्या खालील वापरात नसलेली पाच एकर जागा उपलब्ध करून देण्याबाबत, जागेचे दर निश्चिती करण्याबाबत व इतर अनुषंगिक बाबींच्या अनुषंगाने विद्यापीठामार्फत समिती गठित करण्यात आली होती. सदर समितीने शिफारस केलेल्या अटी व शर्तीच्या अधिन राहून व्यवस्थापन परिषदेने जागा भाडे करारावर देण्यास मान्यता दिली होती.

(२) हे खरे नाही.

चित्रीकरणादरम्यान वाहने बंदिस्त परिसरात पार्क केली जाणार असल्यामुळे पार्किंग शुल्क आकारणी करू नये असा समितीने निर्णय घेतला होता. तसेच या समितीच्या शिफारशीनुसार प्रती एकर प्रती महिना रु.१ लाख व पुढील महिन्यापासून प्रती एकर प्रती महिना रु.२ लाख असा दर निर्धारित करण्यात आला होता.

(३), (४) व (५) सदर प्रकरणी विद्यापीठाकडून खुलासा मागविण्यात आला आहे.

मुंबईतील पोद्दार इंटरनॅशनल शाळेची बस बेपत्ता झाल्याबाबत

(५३) * ४४६४८ श्री.अमित साटम (अंधेरी पश्चिम), श्री.सुभाष देशमुख (सोलापूर दक्षिण), श्री.नितेश राणे (कणकवली), श्री.प्रशांत ठाकूर (पनवेल), अॅड.पराग अळवणी (विलेपार्ले), श्रीमती मनिषा चौधरी (दहिसर), श्रीमती देवयानी फरांदे (नाशिक मध्य) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईतील पोद्दार इंटरनॅशनल शाळेची बस सुमारे पाच तास बेपत्ता झाल्याची घटना माहे एप्रिल, २०२२ च्या सुमारास निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शाळा व्यवस्थापनाला संबंधितांवर कारवाई करण्याचे निर्देश उपसंचालक यांनी दिले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, यामुळे विद्यार्थ्यांच्या सुरक्षा व्यवस्थेसंदर्भातील प्रश्न उपस्थित झाला असून स्कूलबससाठी स्वतंत्र नियमावली आणि सूचना असतांनाही त्यांची काटेकोर अंमलबजावणी होत नसून शासनाचे देखील यावर कोणतेही नियंत्रण नसल्याचे निदर्शनास आले आहे हे ही खरे आहे काय,

- (४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
 (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिपक केसरकर : (१) व (२) हे खरे आहे,

(३) व (४) हे खरे नाही, संस्थेतील बस कंत्राटदार तसेच परिवहन अधिकारी यांना निलंबित करण्यात आले असून, भविष्यात अशी घटना घडू नये या करिता अनुभवी चालकाची नियुक्ती करण्याच्या सूचना देण्यात आल्या आहेत तसेच प्रादेशिक परिवहन अधिकारी, मुंबई (पश्चिम) यांच्या कार्यालयाकडून नियमितपणे स्कूल बस नियमावलीचे उल्लंघन करणाऱ्या बसेस वर कारवाई करण्यात येत आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील ग्रंथालय कर्मचाऱ्यांचे वेतन प्रलंबित असल्याबाबत

(५४) * ४५८३६ श्री.समाधान अवताडे (पंढरपूर), कॅप्टन आर. सेल्वन (सायन-कोळीवाडा), अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), श्री.पराग शाह (घाटकोपर पूर्व), अॅड.पराग अळवणी (विलेपार्ले), श्रीमती मनिषा चौधरी (दहिसर), श्री.सिध्दार्थ शिरोळे (शिवाजीनगर) : सन्माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात शासनाने सन २००५ पासून सार्वजनिक ग्रंथालयांना मान्यता न देण्याचा निर्णय घेतला असल्याने राज्यातील एकूण १२ हजार ८६१ ग्रंथालयापैकी ३००-४०० ग्रंथालय बंद झाल्याचे माहे मे, २०२२ मध्ये वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, वीस हजार ग्रंथालये मान्यतेच्या प्रतीक्षेत असून माहे मार्च, २०२१-२२ च्या अपेक्षित असलेल्या अनुदानाच्या हप्त्याच्या दुस-या टप्प्यातील ७० टक्के अनुदान प्रलंबित आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, राज्यातील १२ हजार १४५ ग्रंथालयात २१ हजार ६१५ कर्मचारी काम करीत असून त्यांचे माहे ऑक्टोबर, २०२१ ते मार्च, २०२२ या सहा महिन्यांचे वेतन मिळाले नसल्याने त्यांना आर्थिक अडचणींना सामोरे जावे लागत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यानुसार ग्रंथालयांचे प्रलंबित अनुदान व ग्रंथालय कर्मचाऱ्यांचे प्रलंबित वेतन तातडीने अदा करणेसाठी कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत (दादा) पाटील : (१) हे खरे नाही.

(२) हे खरे नाही.

(३) व (४) शासनमान्य सार्वजनिक ग्रंथालये ही नोंदणीकृत खाजगी संस्थेकडून चालविले जातात. सदर ग्रंथालयातील कर्मचाऱ्यांचे वेतन देण्याची जबाबदारी ही संबंधीत संस्थेची आहे.

शासनाकडून शासनमान्य सार्वजनिक ग्रंथालयांना परिरक्षण अनुदान दिले जाते. सदर सन २०२१-२२ पर्यंतचे पूर्ण परिरक्षण अनुदान वितरीत करण्यात आले आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यात हॉटेल, बेकरी व स्वीट मार्ट मधील खाद्यपदार्थांची विक्री करताना
एक्सपायरी डेट लिहीणे बंधनकारक करण्याबाबत**

(५५) * ४५७६७ श्री.सुभाष देशमुख (सोलापूर दक्षिण) : सन्माननीय अन्न व औषध प्रशासन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यात हॉटेल, बेकरी, स्वीट मार्ट मधील ट्रेमध्ये विक्रीसाठी ठेवण्यात आलेल्या खाद्यपदार्थांची एक्सपायरी डेट नमूद करणे बंधनकारक असतांना देखील सोलापूर शहरातील बहुतांश मिठाई विक्रेत्यांकडून त्याची काटेकोर अंमलबजावणी केली जात नसल्याचे माहे मे, २०२२ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सोलापूर शहरात १२ ते १५ पथकांद्वारे विशेष मोहिम राबवून संबंधित विक्रेत्यांना नोटीसा देऊन पुर्तता करण्यास सांगण्यात आले आहे हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सोलापूर तसेच राज्यात इतर ठिकाणी हॉटेल, बेकरी, स्वीट मार्ट मधील ट्रेमध्ये विक्रीसाठी ठेवण्यात येणाऱ्या खाद्यपदार्थांची एक्सपायरी डेट (कालबाह्यतेची दिनांक) नमूद करण्याची काटेकोर अंमलबजावणी करण्यासाठी विशेष मोहिम राबविण्यासंदर्भात शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. संजय राठोड : (१) हे अंशतः खरे आहे.

दिनांक ११/०५/२०२२ रोजी अन्न व औषध प्रशासन, सोलापूर कार्यालयामार्फत मधला मारुती चौक, पुर्व व पश्चिम मंगळवार पेठ, सोलापूर येथील ०८ स्विट मार्ट आस्थापनांची तपासणी करण्यात आलेली होती. तपासणीमध्ये सदर आस्थापनांनी मिठाई या अन्न पदार्थांच्या ट्रे समोर बेस्ट बिफोर तारीख नमुद केलेली नसल्याचे आढळून आले आहे.

(२) हे खरे नाही.

(३) सोलापूर कार्यालयामार्फत १ एप्रिल २०२२ ते जून २०२२ या कालावधीत १५ स्विट मार्ट आस्थापनांची तपासणी करण्यात आलेली होती. तपासणीमध्ये सदर आस्थापनांनी मिठाई या अन्न पदार्थांच्या ट्रे समोर बेस्ट बिफोर तारीख नमुद केलेली नसल्याचे आढळून आल्याने त्यापैकी १२ नोंदणीधारक आस्थापनेविरुद्ध तडजोड प्रकरण दाखल करून रुपये ६०,०००/- दंड आकारण्यात आलेला आहे. तसेच ०३ परवानाधारक आस्थापनांविरुद्ध मा. न्यायनिर्णय अधिकारी, पुणे यांच्याकडे न्यायनिर्णय प्रकरण दाखल करण्यात आलेले असून ते निकालासाठी प्रलंबित आहेत.

तसेच दि. १ ऑक्टोबर २०२० ते ३१ मार्च २०२२ या कालावधीत एकूण ४४ स्विट मार्ट, हॉटेल आस्थापनांच्या तपासण्या करण्यात आलेल्या होत्या. त्यापैकी ४२ आस्थापनेकडून बेस्ट बिफोर नमुद केल्याचे निदर्शनास आले व २ आस्थापनेकडून उल्लंघन होत असल्याचे निदर्शनास आल्यानंतर त्यांचेविरुद्ध तडजोड प्रकरण दाखल करून रुपये १००००/- इतक्या द्रव्यदंडाची शिक्षा करण्यात आलेली आहे.

राज्यात दिनांक १ एप्रिल २०२२ ते ३० जून २०२२ या कालावधीत १४१ स्विट मार्ट, १२६ हॉटेल व १८ बेकरी अशा एकूण २८५ आस्थापनांच्या तपासण्या करण्यात आल्या आहेत. त्यामध्ये अन्न पदार्थांच्या ट्रे समोर बेस्ट बिफोर तारीख नमुद न केलेल्या ५० स्विट मार्ट, ०१ हॉटेल, ०१ बेकरी अशा एकूण ५२ आस्थापना आढळून आल्या. सदर प्रकरणी १० परवानाधारक आस्थापनांविरुद्ध एकूण १० न्यायनिर्णय प्रकरण दाखल असून निकालासाठी प्रलंबित आहेत. तसेच सदर प्रकरणी १८ नोंदणीधारक आस्थापनांविरुद्ध एकूण १८ तडजोड प्रकरण दाखल केले असून रु.१,१०,०००/- दंड आकारण्यात आलेला आहे. उर्वरित २४ प्रकरणे कारवाईकरिता प्रलंबित असून त्यांचेविरुद्ध अन्न सुरक्षा व मानके कायदा २००६ अंतर्गत कारवाई घेण्यात येत आहे.

राज्यात दिनांक १ ऑक्टोबर २०२० ते ३१ मार्च २०२२ या कालावधीत ८३७ स्विट मार्ट, ५४४ हॉटेल व १५१ बेकरी अशा एकूण १५३२ आस्थापनांच्या तपासण्या करण्यात आल्या आहेत. त्यामध्ये अन्न पदार्थांच्या ट्रे समोर बेस्ट बिफोर तारीख नमुद न केलेल्या १७० स्विट मार्ट, १४ हॉटेल, ३० बेकरी अशा एकूण २१४ आस्थापना आढळून आल्या. सदर प्रकरणी ५५ परवानाधारक आस्थापनांविरुद्ध न्यायनिर्णय प्रकरण दाखल असून ३१ न्याय निर्णय प्रकरणी रु.३८६०००/- दंड आकारण्यात आलेला आहे व २४ न्यायनिर्णय प्रकरणे निकालासाठी प्रलंबित आहेत. तसेच १५२ नोंदणीधारक आस्थापनांविरुद्ध एकूण १५२ तडजोड प्रकरण दाखल केले असून रु. ७,९५,२२०/- दंड आकारण्यात आलेला आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मे.कटारिया अॅग्रो प्रा.जि.एम.आय.डी.सी हिंणणा (जि.नागपूर) या कारखान्यातून होत असलेले प्रदुषण

(५६) * ४६१५२ श्री.समिर मेघे (हिंणणा) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) हिंणणा (जि.नागपूर) एम.आय.डी.सी. अंतर्गत सोनेगाव (निपाणी) येथील कटारिया अॅग्रो प्रा. लि. यांचेमार्फत ग्रामपंचायत व प्रदुषण नियंत्रण मंडळाकडून ना-हरकत प्रमाणपत्र न घेता उत्पादन सुरु असल्याचे निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या कारखान्यातील उत्पादन प्रक्रियेदरम्यान होत असलेल्या प्रदुषणावर नियंत्रण ठेवण्यासाठी लोकप्रतिनिधींनी माहे मे, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळ यांना लेखी निवेदन देवूनही अद्याप कोणतीही कार्यवाही केली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने कटारिया अॅग्रो प्रा.लि. या कारखान्यावर कारवाई करून प्रदुषणावर नियंत्रण ठेवण्यासाठी कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे : (१) हे खरे नाही.

(२) मा लोकप्रतिनिधी यांचे दि. २४/०५/२०२२ रोजी प्राप्त निवेदनाच्या अनुषंगाने महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळाच्या अधिकाऱ्यांद्वारे मे.कटारिया अॅग्रो प्रा.लि. प्लाट नं. ई-५२, एम.आय.डी.सी. हिंणणा या उद्योगाची दि. २६/०५/२०२२ रोजी प्रत्यक्ष पाहणी करण्यात आली असून सादर उद्योगास दि. ३१/०५/२०२२ रोजी ताकीद नोटीस बजावण्यात आली. म.प्र.नि. मंडळाने केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल मा. लोकप्रतिनिधींना दि. ३१/०५/२०२२ रोजी पत्राद्वारे कळविण्यात आले आहे.

(३) प्रत्यक्ष पाहणीच्या वेळेस आढळून आलेल्या त्रुटीच्या अनुषंगाने दि. ३१/०५/२०२२ रोजी ताकीद नोटीस बजावण्यात आली. ज्यामध्ये अॅग्रो वेस्ट/लाकडाचा भूसा या कच्चा माल साठवणुकीकरीता पुरेशी बंदिस्त व्यवस्था नसणे, पाणी फवारणी व्यवस्था सुरु नसणे, डस्ट कलेक्टर सुरु नसणे या कारणाने नोटीस बजावण्यात आली. उद्योगाने दि. ६/०६/२०२२ रोजी ताकीद नोटीसचे उत्तर व कार्यवाही अहवाल सादर केले असून दि. १४/०७/२०२२ रोजी उद्योगाची प्रत्यक्ष पाहणी करण्यात आली असून त्यानुसार उद्योगाने ताकीद नोटीस मध्ये नमुद केलेल्या मुद्द्यांबाबत कार्यवाही केल्याचे दिसून आले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

वसई-विरार व डहाणू (जि.पालघर) येथे समुद्रकिनाऱ्यावर सीआरझेड नियमांचे

उल्लंघन करून नियमाबाह्य बांधकाम होत असल्याबाबत

(५७) * ४४६४० श्री.मंगेश कुडाळकर (कुर्ला), श्रीमती लताबाई सोनवणे (चोपडा), श्री.कालीदास कोळंबकर (वडाळा), श्री.राजेश रघुनाथ पाटील (बोईसर), श्री.क्षितीज ठाकूर (नालासोपारा), श्री.हितेंद्र ठाकूर (वसई), श्री.विनोद निकोले (डहाणू), श्री.रमेश कोरगांवकर (भांडूप पश्चिम), श्री.श्रीनिवास वनगा (पालघर), श्री.भास्कर जाधव (गुहागर), श्रीमती यामिनी यशवंत जाधव (भायखळा), श्री.दौलत दरोडा (शहापूर), श्री.सुनिल राऊत (विक्रोळी) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) डहाणू (जि.पालघर) येथील चिंचणी-तारापूर मुख्य सागरी महामार्गालगत खाडी क्षेत्रात सीआरझेड कायद्याचे उल्लंघन करून कांदळवनांची तोड करून अवैधरीत्या भराव घालून अनधिकृत बांधकाम झाल्याचे निदर्शनास आले आहे हे खरे आहे काय,

(२) तसेच वसई-विरारमधील नवापूर, रजोडी, कळंब आदी समुद्रकिना-यालगत सीआरझेड नियमांचे उल्लंघन करून मोठया प्रमाणात कॅफे, हॉटेल्स तसेच बोर्डिंगचे अनधिकृत बांधकाम करून विविध स्वरुपाचे व्यवसाय अवैधरीत्या सुरु आहेत, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, सदरहू अवैध बांधकामांबाबत स्थानिक नागरिकांनी वारंवार तहसिलदार, जिल्हाधिकारी व स्थानिक पोलीस ठाणे यांचेकडे तक्रारी करूनही अद्याप कोणतीही कारवाई करण्यात आलेली नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उक्त प्रकरणांची शासनाने चौकशी करून अनधिकृत बांधकामे व सीआरझेडचे उल्लंघन करणाऱ्यांवर तसेच यात सहभागी असणाऱ्या दोषी अधिकारी/कर्मचाऱ्यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे : (१) जिल्हाधिकारी पालघर यांच्या अहवालानुसार मौजे चिंचणी येथील गट क्र. २३८८ मध्ये मातीचा भराव करण्यात आला होता.

- (२) अतिरिक्त आयुक्त (उत्तर) वसई विरार शहर महानगरपालिका यांचे दिनांक १२ .०८.२०२२ रोजीचे अहवालान्वये मौजे नवापूर, राजोडी, कळंब या समुद्र किनाऱ्यालगतच्या क्षेत्रामध्ये विना परवाना कॅफे, हॉटेल्स तसेच बोर्डींगचे बांधकाम झाल्याचे व सदर क्षेत्र सिआरझेड मध्ये मोडत असल्याचे कळविले आहे,
- (३) व (४) जिल्हाधिकारी पालघर यांच्या अहवालानुसार तत्कालीन तहसिलदार, डहाणू यांना दिनांक ०१ .०२.२०२२ च्या पत्रान्वये कारणे दाखवा नोटीसा बजावण्यात आली आहे.
- (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**परभणी व जालना जिल्ह्यातील ग्रामीण भागातील जिल्हा परिषदेच्या
शाळांची झालेली दुरवस्था झाल्याबाबत**

(५८) * ४५५६७ डॉ.राहूल पाटील (परभणी), श्री.संतोष दानवे (भोकरदन) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) परभणी व जालना जिल्ह्यातील ग्रामीण भागातील जिल्हा परिषदेच्या अनेक शाळांची दुरवस्था झालेली असून वर्ग खोल्यांमध्ये पावसाळ्यात पाणी गळती होत असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, वर्ग खोल्यांच्या दुरुस्तीसाठी एकूण २८ कोटी २९ लाख १३ हजार रुपयांचा निधी शिक्षण विभागाला प्राप्त झालेला असतांनाही मोडकळीस आलेल्या शाळांच्या दुरुस्तीकडे शासनाचे दुर्लक्ष होत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, जालना जिल्हा परिषदेच्या ८२१ तसेच भोकरदन तालुक्यातील अनेक शाळांमधील वर्गखोल्यांची व इमारतीची दुरवस्था झाल्याने शिक्षक व विद्यार्थ्यांची मोठ्या प्रमाणात गैरसोय होत असल्याची बाब माहे मे, २०२२ च्या शेवटच्या आठवड्यात निदर्शनास आली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने परभणी व जालना जिल्ह्यातील शाळांच्या दुरुस्ती बाबत शासनाने कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे ,
- (५) नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिपक केसरकर : (१) अंशतः खरे आहे.

(२) हे खरे नाही.

राजमाता जिजाऊ शैक्षणिक गुणवत्ता विकास अभियानांतर्गत परभणी जिल्ह्यासाठी रु.२८ कोटी २४ लक्ष रुपयांच्या कामांस प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली असून त्यापैकी रु.१३ कोटी ९९ लक्ष एवढा निधी वितरीत करण्यात आला आहे. तसेच सदर अभियानांतर्गत जालना जिल्ह्यासाठी रु.३८ कोटी ६६ लक्ष रुपयांच्या कामांस प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली असून त्यापैकी रु.१७ कोटी ७८ लक्ष निधी वितरीत करण्यात आला आहे.

(३) अंशतः खरे आहे.

(४) वर्ग खोल्यांची निकड व निधीच्या उपलब्धतेनुसार राजमाता जिजाऊ शैक्षणिक गुणवत्ता विकास अभियान, जिल्हा वार्षिक योजना, जिल्हा परिषद सेस फंड, आमदार-खासदार निधी, चौदावा/पंधरावा वित्त आयोग व सी.एस.आर इत्यादी माध्यमांतून वर्गखोल्यांच्या बांधकाम/दुरुस्तीची तजवीज ठेवली आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

रायगड जिल्हयातील वाढत्या औद्योगिकीकरणामुळे नद्यांमध्ये होत असलेले प्रदूषण

(५९) * ४४८२६ श्री.प्रशांत ठाकूर (पनवेल), श्री.समीर कुणावार (हिंगणघाट), श्री.महेश बालदी (उरण), अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), श्रीमती मनिषा चौधरी (दहिसर), श्री.अमित साटम (अंधेरी पश्चिम) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) रायगड जिल्हयातील वाढत्या औद्योगिकीकरणामुळे पाताळगंगा, कुंडलिका, उल्हास, काळ, कासाडी, भोगावती, गाढी आणि अंबा नद्या प्रदूषित होत असल्याचे माहे जून, २०२२ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त जिल्हयातील औद्योगिक क्षेत्रातील बहुतांशी रासायनिक प्रकल्पातील घातक रसायन तसेच परिसर वसाहतीतील सांडपाणी कोणतीही प्रक्रिया न करता नद्यांमध्ये सोडल्यामुळे प्रदूषणात वाढ होत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, संबंधीत विभागातील अधिका-यांच्या दुर्लक्षामुळे औद्योगिक परिसरातील प्रकल्पांवर कोणतीच ठोस कारवाई होत नाही, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, तसेच नद्यांमधील प्रदूषण रोखण्याबाबत आणि संबंधित दोषी अधिकारी/कर्मचाऱ्यांविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे : (१) व (२) हे अंशतः खरे आहे.

जिल्हयातील औद्योगिक वसाहतीतील उद्योगांचे सांडपाणी व परिसर वसाहतीतील सांडपाणी नदीमध्ये सोडले जात नाही. तथापि नदीपरिसरातील स्थानिक स्वराज्य संस्थांमधून निर्माण होणारे घरगुती सांडपाणी नदीमध्ये मिसळते त्यामुळे प्रदूषणात वाढ होण्याची शक्यता नाकारता येत नाही.

(३) व (४) हे खरे नाही.

म.प्र.नि. मंडळामार्फत उद्योगांना वेळोवेळी भेटी देऊन प्रक्रियाकृत सांडपाण्याची तपासणी केली जाते. तसेच, म.प्र. नि. मंडळामार्फत उद्योगांना सांडपाणी प्राक्रिया यंत्रणा बसविल्याशिवाय उद्योग सुरु करण्यास परवानगी देण्यात येत नाही.

म.प्र.नि. मंडळाच्या अधिकाऱ्यांमार्फत भेटीदरम्यान औद्योगिक सांडपाण्यावर मानकानुसार प्रक्रिया व विल्हेवाट न करणाऱ्या उद्योगांना वेळोवेळी कारणे दाखवा नोटीस, प्रस्तावित निर्देश तसेच बंदीचे आदेश बजावण्यात आले आहेत. महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळामार्फत उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी (ग्रामीण), जिल्हापरिषद रायगड तसेच जिल्हा प्रशासन अधिकारी, रायगड यांना नदीपट्ट्यांमधील प्रदूषण रोखण्याबाबत उपाययोजना करण्याबाबत दिनांक ०४.०५.२०२२ रोजीच्या पत्रान्वये कळविण्यात आले आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील खाजगी स्वयंअर्थसहाय्यित व विनाअनुदानित शाळांच्या विविध समस्यांबाबत

(६०) * ४४६०० अॅड.पराग अळवणी (विलेपार्ले), कॅप्टन आर. सेल्वन (सायन-कोळीवाडा), श्री.पराग शाह (घाटकोपर पूर्व), अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), श्री.अमित साटम (अंधेरी पश्चिम), श्री.प्रशांत ठाकूर (पनवेल), श्रीमती मनिषा चौधरी (दहिसर), डॉ.राहूल पाटील (परभणी), श्रीमती मुक्ता टिळक (कसबापेठ), श्री.शिरीष चौधरी (रावेर), श्रीमती सुलभा खोडके (अमरावती), श्री.सुरेश वरपुडकर (पाथरी), श्री.अमित झनक (रिसोड), श्री.नानाभाऊ पटोले (साकोली), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.जयकुमार रावल (शिंदखेडा), श्रीमती माधुरी मिसाळ (पर्वती), श्री.रणधीर सावरकर (अकोला पूर्व), श्री.राजेंद्र पाटणी (कारंजा), श्री.राम कदम (घाटकोपर पश्चिम), श्री.अभिमन्यु पवार (औसा), श्रीमती सीमा महेश हिरे (सीमाताई) (नाशिक पश्चिम), श्री.सुभाष देशमुख (सोलापूर दक्षिण), डॉ.संदीप धुर्वे (अर्णी), अॅड.राहूल कुल (दौंड), श्री.रवि राणा (बडनेरा), श्री.सुनिल कांबळे (पुणे कॅन्टोन्मेंट), श्री.गोवर्धन मांगीलाल शर्मा (ऊर्फ) लालाजी (अकोला

पश्चिम) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील खाजगी स्वयंअर्थसहाय्यित व विनाअनुदानित इंग्रजी माध्यमांच्या शाळांना शिक्षण हक्क कायदानुसार दिलेल्या मोफत प्रवेशापोटी शासनाकडून प्रतिपूर्तीची रक्कम गत ३ वर्षांपासून मिळाली नसल्याचे माहे एप्रिल, २०२२ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, शासनाकडून लाखो रुपयांची थकबाकी वेळेत मिळत नसल्याने शाळांचा खर्च भागवण्यासाठी शिक्षण संस्थाचालकांना आर्थिक संकटाचा सामना करावा लागत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, प्रतिपूर्तीची रक्कम वेळच्यावेळी शासनाकडून अदा करण्यात येत नसल्याने आरटीई प्रवेशांवर परिणाम होत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, शासनाने आरटीई प्रवेशापोटी शाळांना देणी असलेली रक्कम तात्काळ अदा करण्याच्या अनुषंगाने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिपक केसरकर : (१) अंशतः खरे आहे.

(२) अंशतः खरे आहे.

(३) हे खरे नाही.

(४) सन २०२२-२३ या आर्थिक वर्षासाठी रू. २००/- कोटींची अर्थसंकल्पीय तरतूद केली आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

सर्व शिक्षा अभियानांतर्गत पीएफएमएस या स्वयंचलित प्रणालीच्या माध्यमातून अहमदनगर व परभणी जिल्हयाला मिळालेले अनुदान अखर्चित राहिल्याबाबत

(६१) * ४५३७५ अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), डॉ.राहूल पाटील (परभणी), श्री.लक्ष्मण जगताप (चिंचवड), श्री.विनोद अग्रवाल (गोंदिया), श्री.बळवंत वानखडे (दर्यापूर), श्रीमती सुलभा खोडके (अमरावती), श्री.सुरेश वरपुडकर (पाथरी), श्रीमती प्रतिभा धानोरकर (वरोरा), कुमारी प्रणिती शिंदे (सोलापूर शहर मध्य), श्री.विकास ठाकरे (नागपूर पश्चिम), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.सुभाष धोटे (राजुरा), श्री.हिरामण खोसकर (इगतपूरी), श्री.नानाभाऊ पटोले (साकोली), श्री.अमित झनक (रिसोड), श्री.संग्राम थोपटे (भोर), श्री.जितेश अंतापूरकर (देगलूर) : सन्माननीय शालेय शिक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सर्व शिक्षा अभियानांतर्गत पीएफएमएस या स्वयंचलित प्रणालीच्या माध्यमातून खर्च करावयाचे सुमारे ४.४२ कोटीचे शालेय अनुदान अहमदनगर जिल्ह्यातील सर्व अनुदानित व जिल्हापरिषदेच्या शाळांचे मुख्याध्यापकांच्या निष्काळजीपणामुळे अखर्चित राहिल्याचे नुकतेच निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच परभणी जिल्ह्यातील बँक ऑफ महाराष्ट्राच्या मुख्य सर्व्हरमधील बिघाडामुळे परत गेलेले सुमारे ६.९७ कोटीचे शालेय अनुदान पुन्हा मिळण्यासाठी मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जि.प. परभणी यांनी समग्र शिक्षा अभियान कक्षाच्या राज्य समन्वयकांकडे मागणी केली आहे, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त घटनांमुळे विद्यार्थ्यांना विविध शैक्षणिक सुविधांपासून अनुदानाअभावी वंचित रहावे लागले, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, परभणी जिल्ह्याला परत गेलेले शालेय अनुदान पुन्हा वितरीत करण्याबाबत तसेच अहमदनगर जिल्ह्यातील बेजबाबदार मुख्याध्यापकांविरुद्ध शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिपक केसरकर : (१) अंशतः खरे आहे.

(२) अंशतः खरे आहे.

(३) हे खरे नाही.

(४) व (५) तांत्रिक अडचणींमुळे खर्च होऊ न शकलेला निधी परभणी व अहमदनगर या जिल्ह्यांना उपलब्ध करून देण्यात आला आहे. त्यामुळे कारवाईचा प्रश्न उद्भवत नाही.

पालघर जिल्ह्यातील शेतकऱ्यांना सानुग्रह अनुदानाची रक्कम देण्याबाबत

(६२) * ४४६२५ श्री.सुनील राणे (बोरीवली), श्री.कालीदास कोळंबकर (वडाळा), श्री.राजेश रघुनाथ पाटील (बोईसर), श्री.विनोद निकोले (डहाणू), श्री.हितेंद्र ठाकूर (वसई), श्री.क्षितीज ठाकूर (नालासोपारा), श्री.श्रीनिवास वनगा (पालघर), श्री.शांताराम मोरे (भिवंडी ग्रामीण) : सन्माननीय अन्न व नागरी पुरवठा आणि ग्राहक संरक्षण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पालघर जिल्ह्यातील महाराष्ट्र राज्य सहकारी आदिवासी विकास महामंडळ प्रादेशिक कार्यालय, जव्हार अंतर्गत येत असलेल्या सर्व (३३) भात खरेदी केंद्रांवर आधारभूत खरेदी योजनेअंतर्गत सन २०२१-२०२२ मध्ये ११ हजार ७४६ शेतकऱ्यांकडून रु.७०० प्रति क्विंटल याप्रमाणे ३ लाख ८७ हजार ५०१ क्विंटल खरेदी केलेल्या भाताच्या सानुग्रह अनुदानाची २७ कोटी १२ लाख ५० हजार इतकी रक्कम शेतकऱ्यांच्या खात्यात अद्यापही जमा करण्यात आली नसल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, खरीप हंगामाकरिता शेतकऱ्यांना बियाणे, खते व अवजारे खरेदी करावयाची असल्याने सदरहू सानुग्रह अनुदानाची रक्कम त्यांना शासनाने तातडीने देण्याबाबत सातत्याने मागणी करण्यात आली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व चौकशीच्या अनुषंगाने सानुग्रह अनुदानाची रक्कम तात्काळ देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. रविंद्र चव्हाण : (१) (२) व (३) पणन हंगाम २०२१-२२ मध्ये केंद्र शासनाने धानासाठी निश्चित केलेल्या रु.१९४०/- प्रति क्विंटल इतक्या हमीभावाने शेतकऱ्यांकडून धान खरेदी करण्यात येऊन शेतकऱ्यांना देय असलेले चुकारे अदा करण्यात आले आहेत.

पणन हंगाम २०२१-२२ मध्ये किमान आधारभूत किंमत खरेदी योजनेअंतर्गत शेतकऱ्यांना प्रोत्साहनपर राशी देण्याबाबत लोकप्रतिनिधींकडून शासनास मागणी प्राप्त आहेत. त्यानुषंगाने कार्यवाही प्रस्तावित आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

विधान भवन :

मुंबई.

राजेन्द्र भागवत

प्रधान सचिव,

महाराष्ट्र विधानसभा

मुद्रणपूर्व सर्व प्रक्रिया महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयाच्या संगणक यंत्रणेवर

मुद्रण: शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई.